

Világosság

Ára 4 lel.

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949. július 5. kedd.

VI. ÉVFOLYAM, 153. SZÁM.

MEGHALT GEORGI DIMITROV

a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke, a Bolgár Kommunista Párt főtitkára, a nemzetközi munkásmozgalom éharcosa

MOSZKVA. — (Agerpress). A „TASS“ közvetíti a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának következő közleményét:

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága és a Szovjetunió minisztertanácsa mély fájdalommal tudatja, hogy július 2-án, 9 óra 35 perckor hosszú és nehéz szenvedés után (májbetegség és cukor-

baj folytán) a Moszkva közelében lévő „Barviha“ szanatóriumban meghalt Georgi Mihajlovics Dimitrov, a nemzetközi munkásmozgalom éharcosa, a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága
A Szovjetunió minisztertanácsa.

A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának, a minisztertanácsnak és a Hazafias Front Országos Tanácsának hivatalos jelentése

SZOFIA. — A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága, a Bolgár Népköztársaság minisztertanácsa és a Hazafias Front Országos Tanácsa legmélyebb fájdalommal adja tudtul a Pártnak és országunk minden dolgozójának, hogy július 2-án 9 óra 35 perckor Moszkvában, hosszú és nehéz szenvedés után meghalt a Központi Bizottság főtitkára, Pártunk és az egész nép vezetője és tanítója, a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke, a Hazafias Front Országos Tanácsának elnöke, országunk nagy fia, Georgi Dimitrov elvtárs.

Georgi Dimitrov elvtárs taníthatatlan és lelkes kommunista volt, Lenin és Sztálin hűséges tanítványa, kinek nagy-szerű neve elválaszthatatlanul

hozza van kötve a bolgár Kommunista Párt egész fejlődéséhez és akinek vezetésével népünk kezébe vette a hatalmat és elindult a szocializmus útján, — halálában súlyos és pótolhatatlan veszteség éri a Pártot, népünket és Népköztársaságunkat. Georgi Dimitrov elvtárs személyében Pártunk és népünk szeretett vezetőjét, nagy államférfiát, a Bolgár Népköztársaság építőjét, országunk bölcs miniszterelnökét veszítette el, a nemzetközi munkásmozgalom pedig a fasizmus és imperializmus ellen és a haladás, béke és szocializmus ügyéért küzdő kiváló harcost veszített el.

Georgi Dimitrov elvtárs egész életét lelkesen szentelte a proletáriátus és szeretett népe felszabadítása nagy ügyének, Marx,

Engels, Lenin és Sztálin halhatatlan eszméi diadalának.

Meghajlunk Georgi Dimitrov elvtárs nagy és halhatatlan emléke előtt.

Nagy tanítónk és vezetőnk harcos élete ragyogó példamutatás lesz országunk összes kommunistái és dolgozói számára.

A szocializmus nagy ügye, amelyet Georgi Dimitrov elvtárs határtalan hittel szolgált, ma egész Pártunk, a munkásmozgalom és a dolgozók biztos kezében van, akik teljes diadalra fogják vinni.

A BOLGÁR KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA, A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSA, A HAZAFIAS FRONT ORSZÁGOS TANÁCSA

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének részvétélvirata a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságához

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségét mélyen megrendítette Georgi Dimitrovnak, a Bolgár Népköztársaság miniszterelnökének és a Bolgár Kommunista Párt főtitkárának halála. A Román Munkáspárt a Román Népköztársaság költökei és szellemi dolgozói, az egész világ dolgozóival együtt osztozik a Bolgár Népköztársaság dolgozó népének nagy fájdalmában. A bolgár nép gyásza legszeretettebb fia halálakor a mi népiünk, az egész haladó emberiség gyásza is.

Georgi Dimitrov elvtárs emléke, Sztálin elvtárs hű tanítványának és a munkásmozgalom megfélemlíthetetlen harcosának, a fasizmus és imperializmus elleni harc jelképének, a Bolgár Népköztársaság szocialista rendszere építőjének emléke sohasem halványul el országunk dolgozói, valamint a világ minden dolgozója lelkében. A Román Népköztársaság dolgozó népe megőrzi Georgi Mihajlovics Dimitrov harcos és dicsőséges, a haladás, a béke és a szocializmus szolgálatában eltelt életének példáját.

A Bolgár Népköztársaság dolgozó népe nagy fájdalmának e percekben Pártunk Központi Vezetősége testvéri részvételt nyújt a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának.

A ROMÁN MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI VEZETŐSÉGE NEVÉBEN
GIL GHEORGHIU DEJ

A Román Népköztársaság Elnöki Tanácsának részvétélvirata a Bolgár Népköztársaság Elnökségéhez

NINCSO NEICSEV ÖXELENCLAJANAK, A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG NAGY NEMZETGYŰLÉS ELNÖKSÉGE ELNÖKÉNEK

SZOFIA

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége mély fájdalommal vette hírrül a demokrácia és a haladás nagy harcosa, Georgi Dimitrov elhunytát. Ez a hír országunk valamennyi dolgozójának mély-séges fájdalmat okozott.

Georgi Dimitrovnak a demokrácia s a béke arcvonala, a demokrácia, béke s a népek függetlenségé ügyének egyik legelkövetőbb harcosát veszíti el. Öszinte részvételt fejezzük ki a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének, a

Bolgár Népköztársaság testvéri népének.

DR. C. I. PARHON professzor, a RNK Nagy Nemzetgyűlése Elnöki Tanácsának elnöke

Kormányunk részvétélvirata a bolgár kormányhoz

A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG MINISZTERTANÁCSÁNAK

SZOFIA

A román kormány, a román nép, a legmélyebb fájdalommal fogadta Georgi Dimitrov, a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke, a szabadság, a béke s a szocializmus nagy és retenthetetlen harcosa, a bolgár nép vezetője halálának híreit.

A román kormány, a román nép, amely szeretettel és rokonszenvvel kísérte Georgi Dimitrovnak a bolgár nép virágzása és fejlődése érdekében, a béke és demokrácia érdekében az

egész világon való győzelméért kifejtett tevékenységét, teljes szívvel osztozik a testvéri bolgár nép nagy gyászában.

A kormány és a saját novembem kérem. fogadják legőszintebb részvételt a nagy veszteségért, amely a szomszédos és baráti köztársaság kormányát és népet érte.

Román Népköztársaság minisztertanácsa nevében
DR. GROZA PÉTER

A nemzetközi munkásmozgalomnak nagy halottja van. Meghalt Georgi Mihajlovics Dimitrov, a Bolgár Népköztársaság miniszterelnöke, a Bolgár Kommunista Párt főtitkára, Lenin és Sztálin eszméjének rettenthetetlen harcosa.

Georgi Mihajlovics Dimitrov a bolgár nép nagy fia 1882-ben született. Szegény parasztesaldból származott és már gyermekkorában, mint nyomdász-munkás kereste meg kenyereit. Tizenöt éves korától kezdve résztvett a munkásmozgalomban. Tizenhétéves korában már a szófiái nyomdászszakszervezet választmányi tagja volt. 1903-tól a szociáldemokrata „Tyesznik“ párt tagja. 1919-ben a „Tyesznik“ pártból alakult meg a Bolgár Kommunista Párt.

Dimitrov 1909-től 1923-ig a bolgár forradalmi szakszervezetek egyesületének volt vezetője: 1909 óta a „Tyesznik“ Központi Bizottságának tagja, 1913-tól 1923-ig először a „Tyesznik“, majd a Kommunista Párt parlament képviselője és a szófiái városi tanács tagja. Dimitrov a bolgár munkásmozgalom gazdasági és politikai harcának megszerzője, az 1923. évi szeptemberi felkelés vezetője. A felkelés leverése után külföldön a kommunista mozgalom vezető szerveiben dolgozott.

Világszerte ismertté tette nevét a lipcsei pörben tanúsított bátor magatartása. Mint ismeretes, Hitlerék felgyújtották a német parlament épületét és a felgyújtással Dimitrovt is vádolták. A tárgyaláson, mely 1933. szeptember 21-23 között zajlott le, Dimitrov nem félt az ítélet-től és bátran védte a kommunizmus ügyét. Fényt derített a fasizma kalandorok és provokátorok aljas mesterkedéseire. 1933. decemberében a Szovjetunió kragadja Dimitrovt Hitlerék karmaléból. Szovjet repülőgéppel vitte Moszkvába, ahol tovább folytatja a harcot a fasizmus és a háborút előkészítő

imperializmus ellen. Mint Sztálin tanítványa, inmen hívja fel a világ munkásmozgalmát, hogy teremtsen meg harci egységet az új háborút előkészítő fasizmus ellen. Harcra hívja a munkásmozgalmat, hogy teremtsen meg minden országban a népfrontot, az összes demokratikus erők harci egységfrontját, a fasizmus további térhódításai ellen, hogy megmentsék a világot a második világháború szörnyűségeitől.

Amikor a bulgáriai reakciós klikk büns szövetségre lépett a hitlerista Németországgal és az országot a második világháború örvényébe sodorta, a bolgár kommunisták megkezdtek a harcot Bulgária szabadságáért és függetlenségéért.

Huszonkét évi száműzetés után hazatért Dimitrov, akit a bolgár nép határtalan szeretettel fogadott. Tudta, hogy bár hazájától messze volt, mégis ő irányította a bulgáriai ellenállási mozgalmat, ő volt a kezdeményezője és mozgató ereje a partizánharcoknak és a Hazafias Arcvonal életrehozásának.

Mindaz, ami a felszabadulás óta Bulgáriában történt, szorosan összefügg Dimitrov zseniális szervező tehetségével. Az egykori elmaradott és végsőkig kizsákmányolt Bulgáriából a kommunisták vezetése és irányítása alatt szabad és független, a kizsákmányolást felszámoló Népköztársaság lett. Dimitrov lankadatlan erővel irányította az ország újjáépítésének hatalmas munkáját s mint a Párt Központi Bizottságának főtitkára és Bulgária miniszterelnöke örökre beírta nevét nemcsak népe, hanem a világ szabadságszerető népeinek a történetébe is.

Hónapokkal ezelőtt kiújult súlyos cukorbaja ágnak döntötte. Moszkvába szállították, ahol a legnevesebb szovjet orvosok mindent elkövettek, hogy életét megmentsék. Azonban a gondos ápolás s a kiváló orvosok kezelése sem tudott a betegséggel megküzdeni s Georgi Mihajlovics Dimitrov a bolgár nép hőse fia, a nemzetközi munkásmozgalom és a kommunizmus bátor és önfeláldozó harcosa 67 éves korában elhunyt.

Népköztársaságunk dolgozó népe, így az ítéltő dolgozó magyar nép is kegyelettel adózik a nagy szabadságharcos emlékének és az ő csodálatosan gazdag élettörténetéből, önfeláldozó harcából merít erőt újabb harcokra, újabb sikerekre — a szocializmus hatalmas művének felépítésére.

Georgi Mihajlovics Dimitrov meghalt, de szelleme és emléke tovább él a földkerekség dolgozóinak szívében...

Harcot indított a tudományos kozmopolitizmus ellen

A polgári világban a tudományos akadémiák, a mumiák gyülekező helyei voltak. Problémáik ettől elvonakoztatottak voltak, gyülekeik közönybe fultak. A mai, a népi köztársaságok tudományos akadémiái ezzel szemben tevékenyen részt vesznek az életben, beleszólnak a legfontosabb, legégetőbb problémákba is. Legjobb példa erre a Román Népköztársaság Akadémiájának 21-ik ülése, amelyen az Akadémia orvostudományi osztálya a Temesváron megjelenő, dr. Blatt Miklós által szerkesztett „Szemészeti közlöny” kozmopolita, hazafiátlan és tudományellenes magatartásáról szóló jelentését vitatta meg. Bár a Román Népköztársaság legjobb orvosai lelkesedéssel és hazafias lendülettel igyekeznek megoldani az ország orvosai kérdéseit a nép szolgálatában, itt-ott mégis akadnak az orvostudományban olyan elemek, akik a kizsákmányoló osztályok eszme maradványait igyekeznek orvostudományi cikkeikbe bele csempészni. Igen jó példa erre a „Szemészeti Közöly”-nek eddig megjelent két száma. Bár a lap hazánkban jelenik meg, ennek ellenére cikkeit nagyrészt francia és angol nyelven közli, amivel folytatja a polgári-földesúri rendszer hagyományait. A régi uralkodó osztályok ugyanis a nemzeti nyelvet „műveletlennek” tartották olyasvalaminek, amivel képtelenek vagyunk tudományos gondolatokat kifejezni. Ez persze nem igaz, hazai nyelvünkön bármilyen tudomány legfinomabb árnyalatait is kifejezhetjük.

módosulás eredménye az, hogy a szövetben ugynevezett biogénikus élelítőket fejlődnek ki. E biogénikus élelítőket használja fel azután Filatov a halott szaruhártyák átültetésénél, valamint más szövetátültetéseknél is. Filatov gyakorlati eredményei forradalmat jelentenek nemcsak a szemészetben, de a bőrgyógyászatban és az egész orvostudományban.

Igen érdekes, hogy Filatov eredményeivel szemben miképpen viselkedik a Szemészeti Közöly. Cikkét közöl Franceschetti svájci szemésztanár tollából, aki a szaruhártya átültetés módszerét mint sajátját írja le. Elfelejté közölni, hogy ezt a módszert Filatovtól tanulta. Filatov a szaruhártya átültetéseket már 1913-ban kezdte el. Franceschetti saját bevallása szerint az első szaruhártya átültetéseket 1934-ben csinálta. Vannak más nyugati tudósok, például M. Toulant francia tudós, aki 1948-ban megjelent cikkében elismeri, hogy a szaruhártya átültetés szellemi atyja Filatov volt. Nagyon jellemző a Szemészeti Közöly-re az a tény is, hogy mindenféle nyugati nyelveken közöl cikkeket, ellenben a már nékülözhetet-

len nyelven, az oroszon egyetlen egyet sem.

De dr. Blatt Miklósnak, más-különböző működése is kifogás alá eshetik. Lapja tele van olyan kazuisztikus cikkekké, amelyek a valóságtól elvonakoztatottak, s amelyek legfeljebb arra szolgálnak, hogy önréklámot csináljanak a nyugati közönség, valamint a pacienszek előtt. Dr. Blatt szolgálai módon viselkedett a németekkel szemben. A háborus büntös Antonescu faji megkülönböztetésekkel ruházta fel a Monitorul Oficial 1943-as egyik számában. Ma éppen olyan szolgálai módon viselkedik az angol és amerikai imperiálizmusokkal szemben.

Dr. Blatt Miklós a nyugati tudomány előtti hajbökölésével a szovjet tudomány szándékos lekicsinylésével a hazai nyelv háttérbe szorításával, régi politikai multjával bebizonyította, hogy nem méltó a haza ifjuság nevelésére. A Román Népköztársaság Akadémiájának orvosi szakosztálya ebből levonja a megfelelő következtetéseket, s a Szemészeti Közöly szerkesztőjével, dr. Blatt Miklóssal egyetemi tanárral szemben megteszi a szükséges inézkedéseket.

SADOVEANU MIHAIL:

A BALTA

(ÁLLAMI KÖNYVKIADÓ 1949)

Sadoveanu nem mostanában írta ezt a regényét, hanem még a 30-as években. Ennek megfelelően nem is várhattunk mai kérdéseket és mai szemléletet. A regény mégis érdekes, mégis lekötő az olvasó figyelmét, aki izgatottan lapoz a könyvben és várja az esemény további alakulását.

Miről van szó „A baltában” s mi teszi érdekessé? „A baltá” egy gyilkosság kiderítésének története. Nechifor Lipan juhot vásárol és teletetűt viszi őket. Felesége hiába várja s hiába járja hol a pap, hol a kuruzlóasszony portáját. Azok bizony nem tudják a hosszas távollmaradás rejtélyét megfejteni. Az asszony maga indul utra s addig kutat, amíg különböző jelekből itélve s különböző fogásokat használva felfedi a gyilkosokat, két másik juhosgazda személyében.

A történet alapjában véve egyszerű s éppen egyszerűségében tipikus. Persze a tipikusság is azt jelenti, hogy a történet az 1930-as évekre, a kapitalizmusra jellemző és nem azt, hogy a mai időkre is az. Hogy miért? Egyszerűen azért, mert ahhoz, hogy ez az esemény úgy történjék meg, ahogy az a regényben szerepel, pontosan azok a társadalmi körülmények szükségesek, amelyek „A baltá”-ban szerepelnek. Kell legyen egy többszáz juhhal rendelkező gazda, kell létezzenek a különböző vetélytársak és a kapitalizmus embertelen viszonyai. Ezek az embertelen viszonyok azt jelentik, hogy a töke ura az embernek, jelen esetben a vagyon, a juhok birtoklása az, ami bizonyos emberek egymáshoz való viszonyát megszabja. A Szovjetunióban például, ahol a különböző állatsordák, juhnyájak stb. a kolhozok, tehát a társadalom tulajdonai, ott nem létezik olyan probléma, hogy két juhtulajdonos meggyilkoljon egy harmadikat saját vagyonának gyarapításáért. Egyszerűen azért nem létezik ilyen probléma, mert a társadalom forradalmi megváltoztatása, s az ember ember általi kizsákmányolásának megszüntetése révén nem a vagyon ura az embernek, hanem a vagyon, a termelőeszközök az emberek társadalmi tulajdonai.

Ma már hazánkban is a szocializmust építjük s a probléma a regényben felvetett alakjában nálunk sem létezik.

Annak a kérdésnek a megváltoztatásában, hogy mi teszi hát érdekessé ma is a regényt, könnyen kitérhet ezeket az a bizonyos mértékig formalista jeleket, hogy a regény megírásának módja. Errel a válasszal azonban ilyen általánosságban nincs mit kezdenünk. Mert a regény megírásának módja szervesen összefügg a benne szereplő alakok jellemével. Ennek a gyilkosságnak — az akkori viszonyok között — azért kell kiderülnie, mert Victoria, Nechifor Lipan felesége rajongva szereti az urát s mindent megtesz, hogy eltűnése után minél hamarabb hírt kapjon róla. Ez a rajongó szerelem indítja utnak a babonás hiszékenységekben minden apró felől az urára következtet. Végtül

azonban mégsem a Szűz Máriának adományozott pénzek, a szelek járásából levont következtetések segítik férje tetemének és a gyilkosoknak a megtalálásában, hanem az a döntő bizonyosság, hogy az egyik falubeli utszéli korcsmában még három juhosgazda idogált, vagy falatozott, a hegyen túl pedig már csak kettő.

Victoria erős akarata nélkül a gyilkosság soha sem derülne ki, s ezt az erős akaratot nem bélyegette le még a vármegyeháza elébetornyosuló akadályok közfala sem. Érezzük, hogy Nechifor Lipan felesége nem állhat meg mégha az egyik utszéli korcsmáros emlékezte ki is hogy és nem emlékszik a tizenegy héttel azelőtt elvonuló emberekre. Victoriát annyira csak ez az egyetlen erős célkitűzés vezérli, hogy nem érdekli sem az utszéli elvonuló népszép, sem a különböző mellékes körülmények, általában semmi, ami nincs vagy nem lehet összefüggésben a férjével. De az asszony nem egyik napról a másikra, válik ilyené. Ilyennek ismerjük meg már otthon, amikor ül a tornácra és fonogat az ősi napsütésben. Rökkája mintegy magától mozog, az ő gondolatai pedig messzi a férjénél járnak. A regény azért érdekes, mert a jellemből szükségszerűen kell következnie minden további cselekménynek.

Sadoveanu művészete abban áll, hogy ezzel a kemény céltudatossággal indítja útjára szereplőjét, nem hagyja amugy bármész módjára cselegetni a világban, mert akkor a jellemfestése nem volna egységes és az alak elmosódna, de ugyanakkor ezt az utrakelést felhasználja arra is, hogy Moldova különböző tájait meg elevenítse, egy pár jellemző vonással megmutassa a korcsmárosok, az uton talált emberek külön egyéniségét. Ez a céltudatos, kemény megmunkálás ugyanakkor azt jelenti, hogy semmi fölösleges nincs a regényben. Nincs külön öncélú tájleírás, külön történet, hanem minden a cselekmény fősodratát szolgálja.

Mindéz egészen tág értelmezésben valóban azt jelenti, hogy a regény megírásának módja teszi érdekessé a könyvet, de közelebbről meghatározza a regény tipikus alapjainak jelleméből, gondolkodásukból folyó szükségszerű cselekedetei teszik azt.

A regény, a gyilkosság leleplezése véget is ér s ezzel tág kaput hagy nyitva maga után, tovább nem mutat. A baltá tehát nem haladja meg a kritikai realizmus határait. Öszintén tárja fel ellenben a kapitalizmus embertelen viszonyait, amelyek — ime — a vagyon birtoklásáért elkövetett gyilkosságokhoz vezetnek. Világkézetileg ma a regényt mint ilyen becsüljük, mint olyan művet, amely a kapitalizmus embertelen társadalmi viszonyait őszintén feltárja. A regény nem adja ennek az embertelen viszonyoknak sem a teljes képét, mert ahhoz nemcsak a juhosgazdák közötti ellentét és gyilkosság tartozik hozzá, hanem a juhosgazda és a pásttorai, pakulárjai és napszámosai közötti viszony is. Hiszen Nechifor Lipan ezekhez való viszonyát is az szabja meg, hogy ő egy nagy juhnyáj tulajdonosa, a többieknek pedig egy fia juhuk sincs. Ezt a vonatkozását a dolgoknak nem mutatja meg. Mégis épp őszinte társadalombírálatáért, s mert a mult embertelenségének egyik vonatkozását élesen megmutatja, ugyanugy értékeljük, mint a kritikai realizmus bármelyik jelentős alkotását.

Igen szép a könyv kiállítása is és elég olcsó.
PÁLL ÁRPÁD

Mindenekelőtt megállapíthatjuk, hogy Gergely Sándor darabjának éppen azt a tanulságot érvényesítették, melyet a kolozsvári bemutatón nélkülöztünk. Elesen, tudatosan állították előtérbe a Kommunista Párt harcát. Eszterág Pál itt már nem egyedülálló hős; valóban „hősök”, — az egész Párt harcol a fasiszta „vitézek” ellen. A rendezés tehát helyesen domborította ki a darab mondanivalójának legfontosabb részét és a színészek mind jól szolgálták a rendezésnek ezt a célzatát.

Anatol Constantin Eszterág Pál szerepében fenyegető volt s nem passzív, megtört, megkínzott ember. Érthetővé tette, hogy a kommunista hős áldozata nem hiába való, hogy öntudatosan, a proletariátus győzelmének biztos tudatával megy a vesztőhelyre. Anatol Constantin megszólaltatta a néma szerepét s komolyan hozzájárult a darab helyes értelmezéséhez. Szabó Ernő halkszava újságírója, kinél a csendes kispolgári derű alatt harcos kommunista öntudat lappang, kinek mosolygó arca a súlyos pillanatokban megkeményedik és fenyegetővé válik — szintén súlyos, érdekes megoldást nyújtott. Kovács Dezső és Maresek Béla munkásalakja és Tamás Ferencnek az illegitással összekötöttesben lévő katonája: halkan, visszafojtottan, de annál izzóbban egészítették ki a Párt harcosainak jelenítését a darabban.

A legfontosabb tehát sikerült a vásárhelyieknek. És sok tanulságot nyújtott a horhysta tiszték ábrázolása is. Mindenekelőtt Delly Ferencről kell írunk, aki ezt a szerepét is nagyszerűen oldotta meg, akinek teljesítménye kiemelkedett a kiváló együttesből. Hadbíró örmagjának alig volt hangos szava. De fojtott, elszíszeggett, vagy elsutogott szavaiban megdöbbenő vadság, gonoszság, állatiasság forrott. Delly Ferenc ma az a színészünk, aki a jól elemezett szerepeket a legtöbb esz-közszel, a legtöbb apróságnak látszó mimikai mozdulati, hangárnyalati fogással „csinálja” meg. És nemcsak megcsinálja, hanem legtöbbszor meg is eleveníti, el is hiteti. A Gergelydarabban különösen hiteles a teljesítménye s Anatol Constantinnal nagyszerűen kiegészítették egymást.

Várady Rudolf, legjobb jellemszínészeink egyike, a rendőrfőtanácsosnál gonosz gnómot formált, de helyenként kisszerű maradt. Borovszky Oszkár MÁV-felügyelőjét pedig karikatúrának szánta a művész, de így realista hitelt veszített a szerző céljával ellentétben szimpátiussá vált.

Az előadás gyengéje az Eszterágcsalád volt s mivel hosszú jelenetekben át uralkodtak a szimpádot, sokszor vontatottá telték az előadást. A „főbűnös” ebben Jenei Ottó, kinek Kovács Józsefe jellegtelen és handabandázó. Az egyre aljassabbá váló karrierista kispolgárból semmit sem mutatott meg. Az anya szerepében ismét feltűnt Gömröy Emma gyönyörű szövegéjtése. Helyenként elhítette az anya szenvedését, de legtöbbszor csak kidolgozottnak éreztük alakját s nem elhíhetőknek. Szabó Duci cselédje és Mende Gaby Kovácsnéja nem kiemelt alak. Eppen ezért mindketten szintelenek.

Néhány kiemelkedő színészi teljesítmény a darab mondanivalójának harcos kiértékelése és érvényesítése: ezt kapjuk a Székely Színházról. Az említett gyengések azonban megbontották az együttes egységét, ami pedig más-kor főerejük.

MAROSI PÉTER

JULIUS 5-ÉN ESTE 8 ÓRAKOR AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN

KÉT REMEKŰ A MAGYAR MŰVÉSZETI INTÉZET SZÍNHÁZ MŰVÉSZETI HALLGATÓI-NAK ELŐADÁSÁBAN

Antigone

Szofoklész tragédiája, korhű díszletekkel, jelmezekkel, ének-és tánc-kórusokkal. Rendezőtanár Kőmives Nagy Lajos

Kényeskedők

Mollère vígjátéka. Rendezőtanár Poór Lili.

Fel lépnek a színművészeti szak hallgatóin kívül a zenei és táncművészeti szak hallgatói.

BELEPÉS DÍJTALAN

Huszezres tömeg jelenlétében tartották meg Csikszeredán a székely megyék kulturversenyének döntőjét

Kacsó Sándor a MNSz országos elnökének beszéde

CSIKSZEREDA. — (Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.) Ünnepi díszben, lelkes hangulatban, hatalmas tömegek megmozdulása jegyében várta Csikszereda július 3-án, vasárnap, a székely megyék nyertes kultúrversenyt. Tízezer emberre számítottak, de huszezernyi tömeg gyűlt össze, hogy tanuja lehessen a székelyföldi kulturforradalom nagy győzelmének. A Román Munkáspárt irányításával és vezetésével a tömegszervezetek rendezték az ünnepséget és sikerült elszállásolni az óriási tömeget, amelynek ellátására külön szervek alakultak.

SZINPOMPÁS NÉPVISELET. BEN VONULNAK FEL A VERSENYZŐK

Vasárnap reggel 7 órakor, zenekarokkal és lovas bandériummal vonultak fel a versenyző csoportok, a feldíszített város utcáin. Mindegyik falu népviseletben vonult fel. A zászlók és jelszavak táblák alatt történt hatalmas méretű felvonulás után reggel 9 órakor megkezdődött a verseny, a tizezernyi néző számára készült szabadtéri színpadon, amelyet Csikszereda dolgozói önkéntes munkával építettek.

A versenyen megjelent a Magyar Népi Szövetség politikai bizottságának tagjai, számos politikai és közéleti személyiség, valamint munkások és dolgozó földművesek. A színpompás versenyről a rádió hangfelvételt, a Román Filmiroda pedig filmhíradót készített.

MEGKEZDŐDIK A VERSENY

A köztársasági himnusz elénekése után Magyar Károly, Csik megye ideiglenes bizottságának elnöke rövid megnyitói beszédben üdvözölte a megjelenteket, a Román Munkáspárt és a tömegszervezetek kiküldöttjeit, a MNSz Politikai Bizottságának tagjait és az ünneplő közönséget és hangsúlyozta, hogy a hatalmas arányú versenyt a Román Munkáspárt hatalmas támogatása tette lehetővé. Beszéde végén a szónok a Szovjetuniót, a Román Munkáspártot és Népköztársaságunkat élte a tö-

megkezdődni nem akaró hatalmas lelkesedése közepette. Az, hogy az ünneplő tömeg többször felállva, percekig éltette Sztálint és lelkesen a béke mellett, a háborús uszító imperialisták ellen tüntetett.

A rövid megnyitói beszéd után

Kacsó Sándor beszéde

A délelőtti folyamán került sor Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség országos elnökének nagyjelentőségű beszédére. Kacsó Sándor beszédében hangsúlyozta, hogy ez a kulturverseny a dolgozókért van és ez a kultúra az, amelyet a dolgozók kulturájára fejlesztett. Ez a kulturverseny a dolgozók művelődését szolgálja. A szónok kiemelte, hogy a munkásosztály ereje — társadalmi erő. A munkásosztály küzdelmét politikai, gazdasági és kulturális vonalon a Román Munkáspárt irányítja. Ez a küzdelem a falusi kizsákmányolás megszüntetése érdekében folyik és nem volt és nem is lehet öszinte testvé-

megkezdődött a műsor, amelynek keretében felvonultak a legjobb ének- és táncosportok. Az első megszakította a műsort és ezért a színjátások versenye az Atheneumban zajlott le.

riség, de még egyetértés sem, a kizsákmányoló és kizsákmányolt között. Ezért oly fontos az együtt-lakó dolgozó népek barátsága, testvéri együvértartozása, a soha el nem lankadó, hanem folyton fokozódó harcban, a békeért.

Kacsó Sándor országos elnök beszédét legközelebbi számunkban teljes egészében közöljük.

A VERSENY EREDMÉNYE

A kulturverseny eredménye a következő: színjátásban első lett Maroshévíz (Maros-Torda megye), a táncosportok közül első lett Gyimesbükk (Csik megye), az énekkarok között pedig Homoród-Oklánd (Udvarhely megye).

Legújabb

Sztálin Dimitrov ravatalánál

A moszkvai rádió jelentése szerint Georgi Dimitrov holttestét a szovjet szakszervezetek központi székházának márványcsarnokában ravatalozták fel. A ravatalt a koszorúk ezrei borítják és előtte Moszkva dolgozóinak tizezres tömegei vonulnak el néma csendben, hogy adózzanak a nemzetközi munkásmozgalom nagy harcosa emlékének. A ravatallal mellett áll Dimitrov özvegye és fia, valamint Anton Jugov bolgár miniszterrel az élen a bolgár kormányküldöttség tagjai. Tegnap a déli órákban a szovjet népek nagy vezetője, Sztálin jelent meg a ravatalnál és hatalmas koszorút helyezett el.

A moszkvai rádió egy másik jelentése arról számol be, hogy Svernik, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöke, részvétélviratot intézett Necso Nejcsevhez, a Bolgár Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnöki Tanácsának elnökéhez. Hosonlóképpen részvétélviratot küldött Visinszkij szovjet külügyminiszter Kolarov helyettes bolgár miniszterelnöknek és külügyminiszternek.

A moszkvai rádió legújabb jelentése szerint Dimitrov halálának híre az egész Szovjetunióban osztatlan részvételt keltett. A szovjet lapok vasárnap reggeli számaikban méltatják Dimitrov érdemeit. A nagy Szovjetunióban tegnap a dolgozók hatalmas arányú gyűléseken adóztak Dimitrov emlékének.

BELPOLITIKAI KÖRKÉP!

Plenáris ülést tartott az IMSz Központi Bizottsága

Nyugdíjat kapnak a fasiszta üldözés áldozatai és leszármazottaik

BUKAREST. — (Agerpress.) Az Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága plenáris ülést tartott, amelyen Teohari Georgescu, a RMP Központi Vezetőségének titkára beszédet mondott. Üdvözölő beszédében Teohari Georgescu rámutatott azokra a feladatokra, amelyek országunk egységes ifjúsági marxista-leninista szervezete előtt állanak a szocializmus építésének feltételei között. A szónok beszédében hangsúlyozta, hogy az IMSz-nek, mint a Párt hűséges segítőjének, széles tevékenységet kell kifejtenie a szocializmus építésének minden területén.

Ezután, Florescu Gheorghe, az IMSz Központi Bizottságának tit-

kára, a plenáris ülés napirendjére vonatkozólag a következő javaslatot terjesztette elő: 1. A pionir osztagok tevékenysége. 2. A Komszomol XI. kongresszusán résztvevő IMSz-küldöttség jelentése. 3. Az IMSz-tagok újrafelvétele. 4. A világitásügyi ünnepség és kongresszus.

A napirend első pontjaként Lupu Petre, az IMSz Központi Bizottságának titkára, felolvasta a pionirosztagok tevékenységéről szóló jelentést. A jelentés a pionir-osztagok országsszerte elért számos sikeréről számol be, amely elsősorban a Román Munkáspárt irányításának és segítségének és a Komszomol pionir mozgalma tapasztalatai felhasználásának tulajdoníthatók.

A Komszomol XI. kongresszusán résztvevő küldöttség tapasztalatairól Florescu Gheorghe, az IMSz Központi Bizottságának titkára számolt

be. Beszámolójában kiemelte, hogy a Komszomol XI. kongresszusának jellegzetessége a kiküldötteknek a szovjet állam, a nagy bolsevik Párt odaadás és szeretet volt. Miután ismertette az IMSz tevékenységét, a Komszomol XI. kongresszusa munkálatainak népszerűsítésében Florescu Gheorghe hangsúlyozta, hogy az IMSz egyik legfontosabb tevékenysége a szovjet ifjúság hatalmas megnyilvánulásainak ismertetése, a szovjet ifjúság tapasztalatainak nagyobb méretű elsajátítása, valamint az, hogy beoltja ifjúságunk szívébe a Szovjetunió és a nagy Sztálin iránti forró szeretetet.

Ezután Lala Pavel, az IMSz Központi Bizottságának titkára, felolvasta jelentését az IMSz-tagok újrabecserálásával kapcsolatban. Az

újrabecserelési akció megtisztította a szervezetet, a központi szervezettől az alapszervezetek vezetőségéig, a be-furakodott elemektől és megerősítette az IMSz vezető szervezetnek társadalmi összetételét, szervezetileg megerősítette az IMSz-t és országunk dolgozó ifjúsága előtt növelte tekintélyét. A munka első szakaszának eredményei lehetővé teszik a második szakasz megkezdését, vagyis az általános újrabecserelést és az új tagkönyvecskéik kibocsátását. A jelentés felolvasása után azt a javaslatot terjesztette elő, hogy miután, a szervezeti téren kitűnt ifjak közül számosan azt a kívánságukat fejezik ki, hogy az IMSz tagjai legyenek, a Központi Bizottság tegye lehetővé az új tagjelöltek elfogadását ott, ahol az újrabecserelés véget ért.

A TERV HIREI:

TEMESVÁR.

Popa Gheorghita ifjúságkaszó a Gyapjuipar szövetségében dolgozik. Egyike a legjobb ifjúságkaszóknak, aki már május havában a munkaelőirányzatot 64 százalékkal haladta meg. Ez a szép teljesítmény annak az eredménye, hogy Popa Gheorghita szövetsége ugyyszólván 8 órán át szakadatlanul jár, úgy hogy sikerült a holt időt a legkisebbre csökkenteni. Popa Gheorghita már egy órával a munka megkezdése előtt a helyén van, előkészíti a szövetséget és a különböző, aznapra szükséges kellékeket.

Somogyi Annának szintén sikerült a holtidőt csökkentenie. 200 órson dolgozik és 45 százalékkal teljesítette túl a normát.

ANINÓZSA.

Az aninózsai ifjúsági társaság éjjeli váltása a hét egyik napján 300 százalékkal teljesítette túl a normát. Ez az újabb teljesítmény a munka alapos megszervezésének, valamint a váltásban dolgozó Pop Ioan, Rus Vasile, Cerghezan Alexandru, Nicula Niculae, Lucacel Ion, Rocaci Mihai és Irina Ion hányászok lelkes munkájának eredménye.

BUKAREST.

Nedelcu Ion, a „Timpuri Noi” ifjúságkaszó ujtításával akart hozzájárulni Állami Tervünk sikeréhez és az üzemben fokozni kívánta a munka termelékenységét. Ecélből egy kést szerkesztett a marógéphez, melyen a centrifugális szivattyukat készílik és melyeket sorozatban állít elő a gyár.

Ujtításával elérte azt, hogy nem kell többé cserélnie a régi, rövid élettartamu késeket és így nagyban hozzájárul a holtidő kiküszöböléséhez. A munka termelékenységét fokozva, az ifjúságkaszó Nedelcu Ion 100 százalékkal teljesíti túl a normáját.

NAGYSZEBEN

A „Virola” gyár ifjúságkaszójának egyrésze nem értette meg a szocialista munkaversenyek jelentőségét. A RMP és az IMSz üzeme, szervezeteinek felvilágosító munkája nyomán 25 ifjúságkaszó kapcsolódott be a munkaversenyekbe. Ennek eredményeképpen Stimeriu Ion 80, Radu Nicolae 70, Ciopu V. spasiian 65 százalékkal döntötték meg a normát, de társaik is mind a normán felül dolgoztak és jó példát mutatnak a még vonakodóknak. Sikeresen kapcsolódtak be a takarékosági versenyre is, mert négy hét leforgása alatt 110.000 lej értékű villanyáramot és 39.000 lej értékű tüzelőanyagot takarítottak meg.

Állami nyugdíjba részesítik a fasiszta terror áldozatait és leszármazottaikat

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa rendeletét adta ki, amely az antidemokratikus üldözések áldozatainak és ezek leszármazottainak állami nyugdíjat biztosít.

A Hivatalos Közlöny szombati számában megjelent rendelet törvény értelmében 5000—15.000 lejig terjedő nyugdíjat kapnak a demokrateellenes üldözések áldozatai, akik népi demokratikus rendszerünk megerősítéséért és megszilárdításáért folyó harcban rokkantakká váltak.

Ugyanezeket a jogokat élvezik antifasiszta tevékenységükért elítélt és kivégezt harcászok leszármazottai, továbbá azoknak a leszármazottai, akik a rendelet törvényben felsorolt antidemokratikus üldözések következtében szerzett rokkantságuk folytán életüket veszítették.

A rendelet törvény leszármazottaknak tekintti a házastársat, a 18 éven aluli gyermekeket és a vagyontalan szülőket. A tanulmányokat folytató középiskolások vagy egyetemisták hallgatók 18-ik életévük betöltése után is kapják a leszármazottaknak járó nyugdíjat. Az Antifasiszta volt Politikai Bebiztosítottak és Internáltak Országos Szövetsége a rendelet törvény értelmében kimutatást terjeszt fel a munka- és népjólétiügyi minisztériumnak mindazokról, akikre a rendelet törvény intézkedése vonatkoznak.

A nyugdíj jogosultságot a munka- és népjólétiügyi minisztérium javaslatára a minisztertanács állapítja meg. A nyugdíjösszeget a rendelet törvényben előírt 5000—15.000 lej össze-

gek keretén belül a nyugdíj jogosult rokkantsági fokozata, valamint saját vagy leszármazottai anyagi helyzete alapján állapítják meg.

A rendelet törvény értelmében nyugdíjazott személyek a közegészségügyi minisztérium összes intézményeinek ingyenes kedvezményeit élvezik. Ingyenes orvosi gyógykezelésben, klinikai kórházi és szanatóriumi ellátásban részesülnek a fűdő és üdülőhelyekre történő beutalásoknál pedig kedvezményeket kap-

kapnak. Az államvasutakon évi kétszeri utazásra, az I. vagy II. osztályokon 75 százalékos menetjegy kedvezményben részesülnek.

A rendelet törvény alapján megállapított nyugdíjösszeg teljesen illeték- és adómentes. A nyugdíj folyósítását nem akadályozza meg az, hogy ha az arra jogosult személy esetleg más nyugdíjat is élvez, magán vagy közintézménytől illetményt kap.

Kik részesülnek csökkentett házbérfizetési kedvezményben?

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az ország ideiglenes bizottság mellett működő pénzügyi ügyosztályainak, az 1949 április hó 3-án módosított lakbértörvény 35. szakaszának alkalmazásával kapcsolatban.

A lakbértörvény 35. szakasza ugyanis kimondja, hogy amennyiben a házastársak egyike foglalkozás nélküli, a házbér összegét a foglalkozással bíró másik házastárs törvényben meghatározott helyzete szabályozza. Így például, ha a férj foglalkozás nélküli felesége pedig alkalmazottak részére meghatározott házbért fizetik, még abban az esetben is, ha a lakbértörvény szerződés a férj nevére szól.

A pénzügyminisztérium körrendelete kimondja, hogy ugyanez vonatkozik azokra a házastársakra is, akik nyugdíjasok, volt deportáltak

vagy hasonló elbírálás miatt a fizetéses alkalmazottak csoportjának kedvezményeit élvezik a lakbérfizetésnél.

A lakbértörvény által nyújtott kedvezményben nem részesülnek azok a házastársak, akiknek valamelyike kereskedő vagy gyáros. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a házastársak közül egyik foglalkozás nélküli, a másik kereskedő vagy gyáros, még abban az esetben is a kereskedők és gyárosok csoportjára kirótt lakbért kötelesek fizetni, ha a szerződés a foglalkozás nélküli házastárs nevére szól.

A pénzügyminisztérium körrendelete hangsúlyozza, hogy ezzel az intézkedéssel kiküszöböltek azoknak a kereskedőknek a visszaéléseit, akik házastársuk nevére költötték meg a szerződést csak azért, hogy alacsonyabb házbért fizessenek.

Nők a békéről...

4 falusi RDNSz választásokkal kapcsolatban

Olaszoköröket alakítanak, analfabéta iskolákat nyitnak, növelik a nyári óvodák számát és több más munkát vállalnak a kolozsmegyei RDNSz tagok

Legutóbb falusi földművesasszonyt és háziasszonyt szólaltattunk meg a béke kérdésében. Most egy üzemi munkásnőt és egy fiatal diáklányt kérdeztünk meg: mi a véleménye a béke kérdéséről a saját életével, jövőjével kapcsolatban.

Csiszér Zsuzsa bányászati munkásnő, három gyermek édesanyja mondja:

— Három fiam egészen kicsi volt még, mikor a férjemet elvitte a második világháború. Szerencsére munkát kaptam s a gyár napközi otthonában elláttak a gyerekeimet is. Aztán hazatért az uram a fogságból és most, elfeledve a sötét háborús éveket, a szenvedéseket és aggodalmakat mindannyian a holnapért élünk. Hígy is magyarázzam meg — arca eigondolkozó lesz — a gyárban a Tervért dolgozunk, de maga a Terv is a munkások jobb holnapjának része. A holnapot várjuk, amikor a többtermelés eredményeként még magasabb lesz az életszintem, több lesz az árú s okosabb az élet. Magunk körül minden épül: mi magunk dolgozók építjük: új házak, vasutak, iskolák. Az én fiaim azok lehetnek, aminek kedvük lesz: ingyen taníttatja őket az állam. Boldog, napfényes lesz az ifjuságuk, nem olyan mint a miénk volt. És itt érkeztem el azt hiszem a béke kérdéséhez. A béke számunkra dolgozó emberek számára személyes ügy, nem általános valami, amiről olvas az ember, vagy beszélgetés közben odavet. Ha nincs béke nincs munka, nincs élet, nincs jövő magunk és gyermekeink számára. Nekünk anyáknak, s dolgozóknak munkával, harccal kell védeni a békét, hiszen ismerjük a háború rémségeit és ugyanakkor tudjuk, hogy szocializmus építeni csak békében lehet. Elesen szembe kell fordulnunk, le kell lépelnünk azt, aki a rombolás híve és szíjvel-lélekkel folytatnunk kell a béke művét munkával, tettel, kiki a maga munkahelyén, ehová szakértelme vagy tehetsége állította. Én a magam részéről hárcim fiut hoztam a világra: no hát nem azért neveltem őket, nem azért szeretem őket, hogy a háboruban elpusztuljanak, hanem azért, hogy a szocializmus építőiként a béke és haladás katonái legyenek.

Dan Eva ipariskolai tanuló mondja:

— Még csak tizenhat éves vagyok, de már éreztem a magam bórén a háborút. Apám eltűnt: a háboruban, ma sem tudjuk éle, meghalt-e? Az öcsémét a mezőn játék közben szerencsétlenség érte: egy „döglött gránát“ balkezét tövestől leszakította. Egész életére nyomorék marad szegény. Enmagam gyakorlati pályára köszülök: iparművész szeretnék lenni. Főleg a szőnyegszövés érdekel. Boldog volnék, ha bekerülhetnék a Művészeti Intézetbe az iparművészeti szakra. Anyám varrónő, sokat, nagyon sokat fárad és dolgozik értünk. Ösztöndíjra van és nagyon boldog vagyok az iskolában. Szeretnék munkás, napl-

nyes életet élni. A háborútól irtó-zom, mert az mindenkinek szenvedést okoz. Gyűlölöm, aki háborút akar. Láttam az „Ifju Gárda“ című filmet és úgy érzem, hogy én is bármit meg tudnék tenni, még az életem is oda tudnám adni, mint Oleg Kosevoj és a többiek, hogy legyőzzem a béke ellenségeit, s a gonoszokat, az élet és a szépség elpusztítóit. Nem, ne hig-

je, hogy ez gyerekes lelkesedés — fejezt be lelkes arccal, csillogó szemmel — igazán így gondolkodom. És nagyon sokan gondolunk így még, mai fiatalok, akik munkás- és parasztszámra: suak vagyunk, s akik mindent, de mindent a népi demokrácia rendszerének köszönhetünk, szóval annak a Népköztársaságnak, mely a béke táborához tartozik...

Parasztlányból — helyettes miniszter

1939-ben a moszkvai nagy mezőgazdasági kiállításon külön pavilonnal szerepelt Szovjet-Gruzia is. A kiállítók közt volt egy fiatal, 19 esztendő kolhozparasztlány: Aisa Gurgenidze. A fiatal mezőgazdasági munkásnő abban a kiállításban részesült, hogy a kiállítás Sztálin megszólította. Kikérdezte a nagy sikerrel kiállító kolhoz életéről, munkaviszonyairól és saját életéről és eredményeiről. Végül pedig, mikor a boldog Aisával keztrázott, ezeket mondta neki utra-valóul: — Tanulj, Aisa, tanulj...

Es Aisa magával vitte ezeket a szavakat, melyek valósággal égtek a lelkében. Soha sem felejtette el Sztálin tanácsát. Mezőgazdasági szakiskolába, majd a főiskolába iratkozott. A kolhoz megtanította a munkára, a gyakorlatra. Most már az elmélet nehezebb részét és a leghaladóbb tudományt sajátította el. Esze kinyílt, minden összefüggést megértett. Valósággal itta magába a könyvek betűit, professzorai szavait. Mint agrármérnök ment haza gyönyörű otthonába, a kolhoz-

ba, barátai és munkástársai közé.

Alig tíz éve ennek. Ma Aisa Gurgentdze Szovjet-Gruzia helyettes mezőgazdasági minisztere.

A huszonkilenc éves helyettes miniszter-nő karcsu, mélyfekete szemű fiatal teremtés. Csupa eleven-ség, tettekészség, energia és hazája, a hatalmas Szovjetunió iránti szeretet. Hivatása nagyon gyakran Moszkvába szólítja. A politikai munkában kitűnik élénk, gyakorlati észjárása, fiatalos lelkesedése, a Párt iránti hűsége. Hiszen Aisa — amint legutóbb Moszkvában egy újságrövidnek mondta — a Pártnak köszönhet mindent, a Pártnak és a kormányának, Sztálinnak és a népnek — egy szóval a Szovjetunióknak, melyben a rátermettséget, tudást mindig megbecsülik, ahol semmilyen igaz érték nem sikkad el.

Aisa rajong Moszkváért. De talán a legboldogabb, ha remek kis sportkocsiját vezetve hazaszárgul Gruzia-ba, s mialatt a volán mellett ül, gruz otthonára és annak szorgalmas népére gondol, melynek lánya ő is.

Szülők és gyermekek

KÉRDÉS: Kis négyéves gyereket nevelek. Faluról hoztam be. Meg szokta már az új környezetet, csak este vannak nehézségeim vele. Még tizenegy órák sem akar aludni menni. Nem gondolja, hogy az ilyesmi káros és valamit tenni kellene ellene?

FELELET: Igaza van. Az ilyenkoru gyerekeknek legkésőbb este fél kilenckor ágyban kell lennie és leg-aiább hét óra hosszáig aludnia kell. Nem alszik talán tul sokat ebédután? Ez nem volna helyes. Napközben mozogjon sokat a szabadban. Szép időben játszókn a szabad levegőn, ugrabugráljon és rossz időben is legyen legalább egy-két óráig a levegőn. Ha benn van a szobában, akkor is játszókn élénken és lehetőleg sokat mozogjon. Egészséges gyermek ilyen időbeosztással magától alszik el. Délután egy óránál tovább nem szabad aludnia, azután fel kell keitenni. Különbben ne tőrdőjön sokat vele, ha a gyerek nem akar aludni. Le kell fektetni és akkor az alvás szinte szokásává válik. Meg kell értenie a gyermeknek, hogy az ő napi beosztása más, mint felnőtteké, neki

más kötelességei vannak. Ezt be kell bizonyítani előtte. Próbálja tehát szabályosan a gyermeket este nyolc órák ágybaudgni. Kívánjon neki a legbarátságosabban jóéjszakát, oltsa el a villanyt és hagyja egyedül. Egyszer-kétszer még azt is mondhatja, hogy azért kell korán aludni menni, hogy nagyra nőjjon. Ha ezt néhány napon keresztül következetesen keresztül viszi, minden valószínűség szerint eredményes lesz. És még valami. Estefelé ne adjon neki lármás, hanem inkább nyugodt játékokat. Ezenkívül a nehéz vacsora kerülendő.

KÉRDÉS: A hároméves leánykám nagyon hü. Félőrákat tölt a tükör előtt. Ide-oda illegeti magát, a frizuráját és egész kicsi személyét és folyton kérdezi: ugy-e szép vagyok? Szeretném le szoktatni erről a hiúságról. Mit tegyek?

FELELET: Először meg szeretném kérdezni, hogy a környezetben vajon nincs-e valaki, aki pont így viselkedik és a gyerek nem vette példát valakiről? Nincs-e a gyerek felöltöztetésénél valaki, aki túl nagy

jelentőséget tulajdonít annak, hogy a gyerek mit vesz fel? Például ilyesmit mond: „milyen szép a kis ruhád, milyen jól áll neked!“ Mindannyiunknak jóvalmi kell arra, hogy a gyerek személyén kívül vannak fontosabb és érdekesebb dolgok is. Erről a kicsit is meg kell győzni. Az is lehet, hogy a gyerek merő unalomból foglalkozik annyit sajátmagával. Szerezzen játszótársakat neki. Lehet, hogy fél a társaságtól. Ha összeharátkozik gyerekekkel, csakhamar rájön arra, hogy nem csak a külsőség a fontos. A maguk beállítottása szintén hozzá fog járulni ahhoz, hogy a gyereket ebben a tekintetben megnyugtassák. Ha újra megkérdezi, hogy vajon szép-e, akkor körülbelül ezt felelje neki: „Ugy tetszel nekünk, amilyen vagy. Fontos az, hogy tiszta és rendes légy, a hajad legyen jól kifésülve. Erre való a tükör. Amíg rendes, derék kis-lány vagy, amíg minden nap ügyesebb és okosabb leszel, addig tetszel nekünk. Ez fontosabb, mint az, hogy szép légy...“

HATSCHÉK ANNI

Ujságot, brosurát olvasnak, tanulnak és dolgoznak Bánffyhunyon a RDNSz tagjai

Nemrég járdsi RDNSz gyűlés volt Bánffyhunyon. A zuhogó eső ellenére ott voltak nemcsak a környező falvak, hanem a távolabbi, 15-20 kilométerre eső községek asszonyai is. A gyűlésen a RDNSz falusi szervezeteinek megfistításáról volt szó, s ezenkívül a munkavállalásokról is, melyeket a nők a választás, a RDNSz újjászervezése tiszteletére vállaltak.

Elhangzottak a falvak beszámolóit, majd a vendéglátó Bánffyhunyon RDNSz tagjai számoltak be a maguk munkájáról.

Gyűlés után a bánffyhunyadi RDNSz egyik fiatal tagját, Olari Ilonát szólaltattuk meg, aki nemrég tránytőliskolát végzett Kolozsváron. Kérjük, mondja el, hogyan dolgozik a RDNSz Bánffyhunyonon?

— Csak néhány hónapja vagyok tagja a RDNSz-nek — mondja —, de sajnálom, hogy elfoglaltságom miatt nem kapcsolódhattam régebben a nők munkájába. A közösségi élettől, munkától huzódó nő el sem tudja képzelni, milyen öröm ez a munka, milyen jóleső érzés nem önző módra önmagunknak és önmagunkért élni csak, hanem résztvenni a közösségi élet munkájában, feladataiban, dolgozni azért, hogy mindnyájunknak jobb és szebb legyen az élete. Ezt mint utcafelelős, már régebben is átéreztem, de különösen az tránytőliskolában vált bennem tudatossá.

— Sokat, nagyon sokat olvasok és tanulok — mondja s finemarcu, halványbőrű Ilona — s látom, milyen szívesen haladnak Bánffyhunyon a többi leányok és asszonyok is. Az asszonyok sokszor megállítanak és kérdezik: „mikor lesz gyűlés?“ Vagy: „Mikor olvasunk?“ Mert újságot és brosurát rendszeresen olvasunk és dolgozunk fel. Különösen nagy érdeklődéssel hallgatták az asszonyok a babonaellenes tudományos brosurákat, melyek annyi káros tévhitet oszlatnak el.

Elmondja Olari Ilona, hogy a RDNSz tagok rendszeresen ellenőrzik a város napközi otthonának munkáját, ezenkívül felöltözve résztvesznek a tejelosztó munkájában, a vitamínok és tápszerek kiosztásában is.

Munkában a nagy-károlyi Földmunkás Szakszervezet

NAGYKÁROLY. — (Tudósítónk-tól.) A nagy-károlyi Földmunkás Szakszervezethez tartozó 27 község 3200 tagját betűrendes névmutatók segítségével tartják nyilván. Így megállapítható, hogy melyik tag hol és mit dolgozik.

A Földmunkás Szakszervezet több mint 70 kollektív szerződést kötött az állami mintagazdaságokkal, gép- és traktorállomásokkal és magángazdaságokkal. Több mint 70 esetben oldottak meg bíróság nélkül munkás és munkálatok közti ellentéteket.

Allandó ellenőrzést gyakorol a szakszervezet, hogy a munkálatok kifitessék a munkabérek és a dolgozók különböző járulékait. Minden községben számbavették az aratási és cséplési munkálatokra szükséges munkabéret. Így biztosítva van a gépek mellé a szükséges személyzet és az aratás, valamint a cséplés idejében való befejezése.

A szakszervezet munkaversenyeket szervez és irányít. Jelenleg a kakszentmártoni gép- és traktorállomások munkásai hívták ki szocialista versenyre a nagy-károlyi állami gép- és traktorállomások munkásait, hogy minél előbb befejezzék az aratás és cséplési munkálatait.

A tervszerűsített munkát keresztül minden anyagi támogatást megad a szakszervezet a tagjainak. — Emeli politikai s kulturális színvonalukat. Egy 12 tagból álló színjátszó csoport és egy 24 tagból álló énekkar készül „A legénykérő” c. színdarab előadására. A Földmunkás Szakszervezet kulturgárdája szorosan együttműködik a Népi Athenaeummal.

Rövid hírek Szamosújvárról

SZAMOSÚJVÁR. — (Levelezőnk írja.) A napközi otthon eredményesen működik. Az otthonban, amelyet a Romániai Demokrata Nők Szövetsége tart fenn, 35 gyermeket látnak el. A gyermekek teljes ellátást és ruházatot kapnak.

*

Popper Reina, a Gorki-egyetem szakfelügyelője, aki Népköztársaságunkban tesz tanulmányutat, megállapította a szamosújvári iskolákat. A szovjet pedagógust Chozan Vasile szamosmegyei tanfelügyelő kísérette le Szamosújvárra. Megállapította, hogy a szamosújvári iskolákban eredményesen tanították az orosz nyelvet.

*

Mozit rendezett be a szamosújvári vegyesszakszervezet. A mozinak érdekessége az, hogy a dolgozók havi bérletet válthatnak az előadásokra.

*

A szamosújvári önmegszervezetek a közeljövőben nagyszabású ünnepélyre készülnek, amelynek bevételét a görög szabadságharcosok hozzártatóinak segélyezésére fordítják. G. J.

Kiket választunk

a szövetkezetek vezetőségeibe?

Szövetkezeteink újjászervezési munkája a Román Munkáspárt Központi Vezetősége március 3-5-i plenáris ülésének a parasztkérdésben hozott határozata megjelölt elvek szerint, országsszerte megkezdődött a szövetkezetek újjászervezése és már a legtöbb helyen a szövetkezetek vezetését kiragadták a tisztességtelen, üzérkedő és kulák elemek kezéből és munkás, szegény- és középföldműveseké bizták.

Az újjászervezett szövetkezetek feladatairól Csákány Béla dr., az Országos Szövetkezeti Szervezőbizottság tagja, a Romániai Magyar Szóban vezércikkét írta. A vezércikk hangsúlyozza, hogy a széles dolgozó tömegek bizalommal tekintenek az új népi szövetkezetek munkájára és igen nagy számban iratkoznak be mindenütt, különösen munkások, szegény- és középföldművesek. Ezt legjobban bizonyítja az, hogy a szövetkezeti tagok újra való iktatásához szükséges nyilatkozatokból öt és félmillió nyomtatványt küldtek az ország különböző megyéibe.

Az új szövetkezeti alapszabály a legmesszebbmenően biztosítja azt, hogy a tagok közvetlenül beleszólhassanak a szövetkezetek vezetésébe. Most a vezetőség a tagok közvetlen ellenőrzése alatt dolgozik és a nagy nyilvánosság előtt számot ad munkájáról a népnek. A szövetkezeti tagoknak saját érdekükben élniük is kell ezzel a joggal. Megfelelő vezetőséget kell választaniuk és állandóan ellenőrizniük kell annak munkáját.

A szövetkezetek szervezési munkája új szakaszhoz érkezett el, mert július 1-én megkezdődött a megyék egy részében az új vezetőségek megválasztása. Itt az alkalom tehát arra, hogy szövetkezeti mozgalmunk megújulása óta a tagok első ízben érvényesíthessék jogaikat. A szövetkezeti tagoknak ügyelniük kell arra, hogy kit választanak meg a szövetkezeti vezetőségbe. Nyilvánvaló, hogy a mezőgazdasági munkásság és a dolgozó földművelés soraiból azokat választják be, akik eddigi magatartásukkal bebizonyították azt, hogy a kizsákmányolókka szemben minden tekintetben a nép érdekeit képviselték. Legyenek éberek a szövetkezeti tagok, ne hogy az osztályellenesség, a nép vagy a haladás ellen mesterkedő elemek kerüljenek a szövetkezetek élére, akiket éppen most eltávolítottak onnan. Az új vezetőség csak akkor tud igazi, a nép érdekében való munkát kifejtetni, ha soraiban nem kell a belső ellen-

ség szabotálásával, mesterkedéseivel megküzdnie. Arra is kell viszont ügyelniük, hogy azok, akiket a szövetkezetek élére most megválasztanak, alkalmasak és képesek legyenek a szövetkezet vezetésére, vagyis értsenek a szövetkezet vezetéséhez.

Az új szövetkezetnek a falu gazdasági élete központjává kell lennie. Feladata nemcsak az, hogy az ipari árukat a városról a falura szállítsa, hanem az is, hogy a falu termékeit a városba hozza. Az új szövetkezeteknek el kell érniük azt, hogy tojással, tejjel, vajjal ne kelljen az asszonyoknak felesleges utakat megtenniük a városba és ezeket a mezőgazdasági termékeket ne adják el az üzérkedőknek. A falu népét a szövetkezeti boltba kell szoktatni. Az új szövetkezeti bolt tisztasága, rendezettsége a nép szolgálatába állított új szövetkezet szellemét tükrözze vissza, de változzék meg a boltos magatartása is. El kell távolítani a dolyfős, üntelt vagy durva boltkezelőt és át kell adni helyét annak, aki magatartásával a szövetkezetbe vonzza a falu népét, aki nem csálja meg a falusi dolgozót, aki tanácsot ad, biztatást, irányítást, hogy többet és jobbat termeljen.

A falusi szövetkezeteknek arra kell törekedniük, hogy a falu termékeit feldolgozva juttassák el a városba. Helyenként már eddig is foglalkoztak, például tejfeldolgozással, de a falu termékei általában feldolgozatlanul jutottak el a városba. Nyilvánvaló, hogy a falu gazdaságilag többet nyer, ha ezeket a termékeket feldolgozott állapotban értékesítik. Az idén jó gyümölcstermés ígérkezik. Gyümölcsszáritók létesítése például jó jövődelmet biztosíthat a szövetkezetnek. Méhészeti is lehet azonban létesíteni, vagy csibekelőköt beállítani. Az állattenyésztés és hizlalás terén is a szövetkezeteknek kell irányítaniuk a falu dolgozó népét. Az erdei gyümölcsök szervezett értékesítésének is a szövetkezeteken keresztül kell lebonyolódnia. A háziipari tevékenység központjában is a szövetkezetnek kell állnia. Ebből a pár kiragadott példából is láthatjuk, hogy az új szövetkezetnek milyen átfogónak kell lennie, milyen nagy mértékben kell mozgósítania a falu erőforrásait.

Olyan vezetőséggel, amely állandóan szoros kapcsolatot tart fenn a dolgozó tömegekkel, a falun egyre jobban élesedő osztályharcban a szövetkezet a dolgozó földművesek egyik támaszává válik.

Orvosi rendelőt és népkerület építettek Várfalván

VÁRFALVA. — (Levelezőnk-től.) Zöldsejtermeléssel foglalkozunk Várfalván. A tavasz folyamán a férfiak többszöri szántással jól előkészítették a talajt, s most rajtunk, nőknön a sor, hogy munkánkkal fenntartsuk a várfalvi zöldség jó hírét.

Szépek a vetések. Az esős időjárás kissé hátráltatja a munkát, de a szárazabb, melegebb idő bekövetkeztekor pótoljuk az elmaradt gyomlálást. Tüteljesítjük az Állami Terv rátkháruló részét.

Az aratásra és a cséplésre felkészültünk. A szerszámokat kijavítottuk.

A község dolgozó földművesei igyekeznek, hogy minél jobban biztosíthassák a városi dolgozók kenyereit.

A szervezők jól működnek. Különösen a RDNSz fejt ki nagy tevékenységet. — Újjászerveztük a RDNSz vezetőségét, osztályharcos alapon álló, dolgozó földművesasszonyok az új vezetőség tagjai. — Amióta megtörtént a tisztújítás, több mint kétszeresére emelkedett a szervezet tagjainak száma.

Az asszonyok önkéntes munkával, rendezték az orvosi rendelőt, 21 szegény gyermek számára készítettek ruhát és a falu főterén létesített népkert befejezési munkálatában segítettek az ugyancsak önkéntes munkát végző férfiaknak.

Várfalva dolgozóinak élete egyre emelkedik a szocializmus építésének útján.

A LÉTAI PIROSKA

Feljavítják az állatállományt Kolozs megyében

KOLOZSVÁR. — A megyei ideiglenes bizottság mezőgazdasági ügyosztályának állategészségügyi osztálya nagyarányu munkát fejtett ki június folyamán a különböző állatbetegségek továbbterjedésének megelőzése és megállítására érdekében. Júniusban mintegy 73.293 háziállatot oltottak be a különböző állatbetegségek ellen. Ezalkalommal 1095 istálló fertőtlenítették és 1386 him, tenyésztésre alkalmatlan háziállatot magtalanítottak. Az állategészségügyi osztály júniusi munkatervét jóval túlhaladta ezen a téren.

A juhállomány feljavítása és nemestése érdekében júniusban 1700 cigája bányát és kost szereztek be. Az állatok legeltetése igen kedvezően alakult, mert a gyakori esőzések következtében a legelők feljavultak. Az apaállattállók építését tovább folytatják.

Irtják az elszaporodott vaddisznókat az ördögfüzesi határban

ÖRDÖGFÜZES. — (Levelezőnk-től.) Az ördögfüzesi határban nagyon elszaporodtak a vaddisznók. Egyes helyeken feldúlták a vetéseket, károkat okoztak. A helyi demokratikus szervezetek vadászportokat küldtek ki a község határába. Szamosújvárról 12 vadász vett részt a vaddisznóirtásban, akiket a község 30 dolgozó földművese kísért el.

A tereppel ismeretlen vadászok nem értek el nagy eredményt. Most újabb vadászportokat szerveznek meg, hogy kipuhtítsák az elszaporodott és kártokozó vaddisznókat.

BIKFALVY FERENC

MEZŐGAZDASÁGI TANÁCSADÓ: versivty Library Cluj

Hogyan javíthatjuk arató és betakarító munkával a buza minőségét?

A buza termésének mennyisége és minősége jelentékeny mértékben függ az időjárástól és a természeti viszonyoktól. Azonban termelő munkával is lényegesen javíthatjuk.

Jöllehet, hogy a talaj minősége, az elővetemény, a trágyázás, a művelés módja és a termelt fajta a buza termésének mennyiségét jelentékeny mértékben befolyásolja, de befolyással van az aratás és betakarítás munkájára is.

Igaz, hogy azoknak a hibáknak káros hatását, melyet a termelés folyamán elkövetünk, nem szüntethetjük meg, de megfelelő arató és betakarító munkával biztosíthatjuk azt, hogy a termésből kipergés vagy csirázás útján semmi se menjen veszendőbe. Ezenkívül kellő időben történő aratással, késdelem nélkül végzett behordással lényegesen javíthatjuk a buzatermés minőségét is.

A buzánál a gyakorlat megmutatta és beigazolta, hogy a sárga vagy viaszérés az, amikor azt aratni kell, mert így a termést pergés-veszteségtől mentesen takaríthatjuk be. Ez az érési időszak egyuttal a jó minőség biztosítására is a legmegfelelőbb aratási idő.

A viaszérés idején a buza levélzete és szalmája sárga. A szalma azonban még rugalmas és szívós. A szalma hütykei még nem száradtak ki, kissé zöldes szíriiek. A buzaszem már nem zöld és belseje már nem tejes, hanem térsza. vagy viaszszertien gyurható, körmünkkel könnyen átvágható.

A viaszérésben aratott buza sikerének minősége a legjobb és ebből nyújtható a legjobb rétes-tésza.

Mindent el kell követni, hogy az aratást ebben az időben végezzük el. Ezért nagy jelentőségű a mezőgazdaság gépesítése, mert a gépesített aratás megoldja a viaszérésben való aratás keresztülvitelének nagy problémáját. Hiszen a kéziaratóssal rendszerint fellépő túleréssel kapcsolatosan a buza sikerminysége és sikerminősége is nagy mértékben romlik. Különösen akkor következik ez be, ha aratás előtt többször megázik. Kísérletek igazolják, hogy például egy július első napjaiban aratott buzamintában a száraz sikér tartalma 12-15 százalék között, a július utolsó napjaiban aratott buzamintákban 9-3 százalék között váltakozik.

A learatott buzát keresztetkebe rakva szárítják és amint elérte a kellő fokú száradást, azonnal csépleni vagy asztagolni kell.

A keresztetke rakásánál vigyáznunk kell arra, hogy azok könnyen ne ázzanak be. Továbbá, hogy az erős szelek azokat ne bontsák meg.

Nem szabad sokáig keresztetkeben hagyni a buzát, mert azt a madarak és az állati kártevők állandóan dézsmálják. Ez a termésmennyiséget csökkenteli lényegesen. De sokáig keresztetkeben tarva a buza, annak minőségére is káros befolyással van, mert az eső veri és a minőség még akkor is romlik, ha csak annyira ázik meg, hogy nem csí-

rázik ki, csak megdagad. Még nagyobb foku a minőségromlás akkor, ha az esőzések folytán csirázni kezd. Ezért a keresztetkeben történt szárítás után, ha azonnal nem tudunk cséplni, a buzát asztagokba hordjuk. Az asztag előnye, hogy a kellő fokban száraz, de még bizonyos foku nedvességet tartalmazó buza az asztagban mérsékelt felmelegedéssel olyan utóérésen megy át, amely annak minőségét lényegesen javítja.

Az asztagba való hordásnál arra kell vigyázni, hogy minél kevesebb kalásztörés, pergési veszteség keletkezzék. Ezért ne rakjuk a kévéket felületesen a székere és a kévéket ne csapkodjuk egymáshoz. Tanácsos a szekeret ponyvával kibélelni, hogy a tört kalász és a taposás folytán kipergő szem ebbe hulljék s így könnyen összeszedhető legyen.

Az asztag rakásánál irányelv az legyen, hogy az ugy rakassék, hogy az semmi körülmények között ne ázzék be. Arra kell törekedni, hogy a rakandó asztag magas legyen.

Az elmondott, de jelentéktelennek látszó munkákkal sokban emelhetjük buzatermésünk mennyiségét és minőségét és az elévzett gondos munkával sokban hozzájárulhatunk e téren is Népköztársaságunk egyéves Tervében lefektetett mezőgazdasági termés fejlesztéséhez.

A falusi dolgozók kulturális felemelkedéséért, a babonákból eredő rejtélyesség ellen harcol

a „Falvak Népe”

Időjárás:

Az időjárás helyzetben a lassu javulás jeleit mutatkoznak. Annak ellenére, hogy Közép-Európában, főleg a Kárpát- és Cseh-medencében még mindig élénk az északi szél és sokfelé vannak esők, záporok, Kelet- és Nyugat-Európában egyre csendesebb, melegebb az időjárás. Spanyolországban 35-40 fok, Francia- és Olaszországban 32 fokos hőmérséklet uralkodik.

Erdélyben vasárnap csendesebb, változóan felhős volt az időjárás, a nyugati megyékben sokhelyen volt záporos, zivatar. A hőmérséklet Kolozsváron június 10 óta elsősorban ismét elérte a nyári meleget jelentő 25 fokot. Este 9 órakor 16 fok volt, a légnyomás 762 mm., emelkedő irányzat.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS KEDD DÉLIG: Mérsékelt, időnként élénkebb északi szél, nyugaton erősebb, egybűt változó felhőzet, főleg dél-előtti napsütés. Néhány helyen záporos, zivatar. A hőmérséklet főleg a nyugati vidéken emelkedik.

MEGKEZDÖDÖTT AZ ARATÁS BIHAR MEGYÉBEN. A termés kiűnő és a dolgozó földművelés és szovjet tudósok utmutatása alapján a buza tulérése előtt kezdte meg az aratást, hogy ezzel elejét vegye a tulérést kalászkok magvesztésének.

A HATVAN ÉVEN FELÜLI KIS-IPAROSOK a pénzügyminisztériumi határozat értelmében — ha 1949 január 1-ig betöltötték 60. életévüket — az osztályozás szerinti adójuk felét kötelesek fizetni.

IDEGENLÉGIÓBA KERGETIK a volt német hadifoglyokat a francia megszáhó hatóságok. A hadifoglyok nagyrészt erőszakkal elhurcolják. Az idegenlégió poklából megszökött volt német hadifoglyokat egy amerikai közlekedési hajó fedélzetére vette fel, akik elbeszélést az a rettenetes, szenvedéssel teli életet, amelyben az idegenlégióba sorolt sokezer volt német hadifogoly él.

Leptulajdonos:
„Petőfi” Lap- és Könyvkiadó R. T.
Szerkesztőség:
Szabadság-tér 23
Telefon: 15-35
Kiadóhivatal:
Szabadság-tér 31
Telefon: 19-11

Hírek

MASSZAG

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt
Postatakarék-pénztári csekk-számla: 40.625

Szolgálatos

gyógyszertárak

JULIUS 4-EN, HETFÖN:
1. számú állami gyógyszertár (volt dr. Gotna), Szabadság-tér 34. szám, 3. számú állami gyógyszertár (volt Hygea), Széchenyi-tér 32. sz., 7. számú állami gyógyszertár (volt Pasteur), Trefort-utca 18. szám, (Idegklinikai), 8. számú állami gyógyszertár (volt Viktória), Horea-utca 47. szám, 12. számú állami gyógyszertár (volt Kigyó), Budai Nagy Antal-utca 55. szám.

Minden támogatást megígérte meg az igazgató.

Több sem kellett kis vörös nyakkendősöknek. Azonnal munkához láttak. Nagy sürgős-forgás volt a Méhes-utcai magyar nyelvű elemi iskolában.

A klubhelyiség már megvolt: két üres szoba. A kisebbik lesz az iroda s a nagyobbik a klubterem.

Először alapos takarításhoz láttak. Ott volt az egész osztály: negyvennégy pionir. Egyik csoport vizet hordott a surláshoz, a másik ablakot tisztított. A harmadik csoport a bejárat előtti teret seperte és akinek nem akadt munkája, az a díszeket rendezgette.

A takarítás órák alatt megvolt. Utána megkezdtek a díszítést.

Legdrágább kincsem...

tést. Képek, jelszavak díszíteték a fehér falakat.

— A sarokba tesszük a könyvtárat...

— A sakkot az asztalra...

Csillogó szemekkel rendezgettek. A könyvtárat elhelyezték. A sakk is helyet kapott az asztalon, csupán az íróasztal volt még hátra.

— Nem fér be az ajtón... szélesebb egy centivel...

A szájuk már már sirásra görbült: nem fér be az íróasztal. Pedig milyen szép... Az igazgató ajándékozta...

— Oldalt fordítjuk, — szólt az instruktor.

— Hopp... na még egy keve...

set... kész... benn van!

Lett erre nagy öröm: befért a szép íróasztal. De a ping-pong asztal kinn maradt.

— Sebaj... játszunk kinn...

— Benn egy sem lehet játszani, mert ez olvasó- és sakkterem. Csak zajt okoznánk...

S a kis klubterem elkészült. A Vörös nyakkendősök mindent megtalálnak ott, ami a szórakozásukhoz szükséges. De mégsem... Valami még hiányzott...

Kevés a játékszer... — Honnan szerezzünk?... — Akinek van játéka, hozza el — vetette fel a kis Orbán Laci.

— Én a villanyosmozdonyomat a klubnak ajándékozom... pedig...

...pedig az a legdrágább kincsem... (k — f —)

A DÉSÁKNAI SOBÁNYA nemrégiben két süritett levegővel dolgozó sóvágógépet kapott a Szovjetunióból. Ezek a gépek lényegesen megkönnyítik és meggyorsítják a bányászok munkáját. Rövidesen újabb gépszállítmány érkezik a Szovjetunióból.

UJABB ÖT SZOVJET CSEPLŐGÉP érkezett a turnu-szeverini állomásra, amelyeket azonnal kiosztottak a mehedintimegyei Rosova község traktorállomásának, hogy felhasználják a nyári mezőgazdasági munkálatoknál.

MEGKEZDÖDÖTT TEMES MEGYÉBEN A ROZS ARATÁSA és már az első napon tulzárnyalták a normát. Így például Copron Sebastian traktorista 5 óra alatt 16 hektárt aratott le az előirányzott 6 hektár helyett.

A GÖRÖG GYERMEKEK KÉRDÉSÉRŐL nyilatkozott Petrosz Kokkalisz egyetemi tanár, a görög ideiglenes demokratikus kormány oktatásügyi minisztere. Nyilatkozatában elmondotta, hogy a népi demokratikus országokban otthonra talált gyermekek boldogok és szép jövő vár rájuk. A monarchofasizmus 380.000 görög gyermeket tett árvává. Az iskolák 91 százaléka romokban hever és kétszáz ezer görög gyermek még elemi iskolai oktatásban sem részesülhet.

ADÁS-VÉTEL

KERESÉK sürgősen megvételre jókarban levő kisebb főzőkemenő-t. Dr. Neufeld, Horea-utca 5. 4272

IRODAI és ÜZLETBERENDEZÉST veszünk „Aprozar”, Dózsa-utca 24. Telefon: 28-14. 4273

ELADÓ cserépkályha, fehér, kis méretű, 20 köbméteres, Dacia-utca 4., ajtó 6. 4274

KOMBINÁLT butort, komplett háló veszik. Címeket Március 6-utca 18. Kantinba. 4290-b

NŐI és gyermek kerékpár, jutányos ártért eladó. Szondy-utca 68. — 4290-f

ELEGÁNS, kombinált szobabutor eladó. Cím a kiadóban. 4296

SÜLLYESZTŐS varrógép eladó. Március 6 (Szentegyház)-utca 3. I. emelet, ajtó 5. Megtekinthető délután 4-8-ig. 4305

ELADÓ 12 személyes Rosenthal ebédlőkészlet, új férfi felöltő, női ruha. Vörösmarty-utca 50. 4306

EBÉDLŐBERENDEZÉS darab-számra is eladó. Fellegvári-ut 93. 4306-a

ELADÓ két fotell, 3 bőrszék és divány, egy kis asztal. Mikó-utca 10. 4306-b

IROASZTAL eladó. Értekezhetni házfelügyelőnél, Mikó-utca 8. 4306-d

MEGKÖTÖTTÉK A KOLLEKTIV SZERZŐDÉST a kolozsvári állami gazdaságban. A dolgozóknak munkaruhákat osztanak ki, a műhelyeket, istállókat, raktárakat, egészségügyi szempontból átvizsgálják és a hiányszókat kiküszöbölik. Ebben az esztendőben étkezdét is létesítenek a dolgozók részére.

TÖBB MINT HÁROMEZER IDŐSZAKI ÓVODÁT létesített a RDNSz, hogy ezzel is segítségre siessen a mezőgazdasági munkálatokat végző falusi földműves asszonyoknak. Számos napozót, játszótérrel és sportpályát létesítettek, hogy a nyári mezőgazdasági munkálatok ideje alatt joglalkozzanak a dolgozó földművelők gyermekeivel.

ELKÉSZÜLT AZ ELSŐ GÉPESÍTETT ACELÖNTÖDE Magyarországon. A győri vagongyár új, korszerű acélöntődéje, amely az ország első gépesített acélöntődéje, több mint három millió forint költséggel elkészült. A legnehezebb fizikai munkától mentesítik ezzel az öntődei munkásokat.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetéseké 20 lej pótdíj fizetendő.

ELADÓ alig használt Singer varrógép. Marat-ut 18. — (Rákóczi-negyed.) 4314

FESTETT, kombinált szekrény, 7 darab Thonet-szék eladó. Mócsok-utja 40. 4316

KÉTKARIKÁS gázrezo tartállyal együtt, villanypárna, sürgősen eladó. Schwartz, Erzsébet-ut 23. 4317

FÉRFIKERÉKPÁR, háromnegyedes, új gumikkal, Columbia patefon eladó. Cím a kiadóban. Gr. 153

KOMBINÁLT gyermekkosci eladó. Forduló-utca 2. Asztalos. Tkv. 4318

KERESÉK egy hónapra földszinten, központban butorozott szobát. Izrael, Postakert-utca 8. 4307

INGATLAN-LAKÁS

SÜRGŐSEN eladók a város különböző részén beköltözhető kertesi családi házak, rendkívül olcsó árban. „Vulcan”, Molotov-utca 24. Tkv. 4319

ELADÓ nagy gyümölcsös, házzal. Kányafői-ut 14. 4311

ELCSERÉLNEM belvárosi, szoba, konyha, fürdőszoba, összkomfortos lakásmat, összkomfortos belvárosi garzonierrel, lehetőleg közfűtéssel. Értekezhetni Rosner, Széchenyi-tér 1. 4306

CENTRUL MECANIC S. M. T.
Gép- és Traktorállomások Javító Központja
Kolozsvár, Budai Nagy Antal-u. 71

keres megvételre
3-5 tonnás
cséplőgép-
emelőket
(Héber-eket)

TORDÁN, KÖZPONTBAN, jobb, kisebb, beköltözhető házat vennék. Cím: Szivességből Libraria Noastraban, Torda. 4249

ELCSERÉLNEM belvárosi, kettő szoba, összkomfortos lakásmat, hasonló egyszobással. — Telefunkon rádió eladó. Cím a kiadóban. 4309

UTCALI állomáskörnyéki szobát elcserélnék belvárosi szobával. Boldog-utca 9. 4267

BUTOROZATLAN szobát keres, mellékhelyiségekkel, vagy használat, fiatal tanárházaspár. Cím a kiadóban. 4310

ALLAST KAPHAT
JÓLFÜZŐ nőt felveszek. Május 1-utca 3, vendéglőbe. 4290/c

KOLONFÉLEK
MENYASSZONYI koszorúk, fátalak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.
MENYASSZONYI ruhák, fátalak, koszorúk kikölcsönzése, „Dália”, Horea-ut 25. Tkv.
ELVESZTETTEM fogsoromat. — Megtalálójá jutalomban részesül. — Dézsa-utca 50., ajtó 1. Tkv.

Elveszett okmányok

Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semm isnek nyilvánítják:

- Urmatoarele acte personale an nor Nr. 48.845—1948, elibrate de Militia Cluj.
4. BALINT Ana, MENYHART Elisabetha, Str. Rákóczi Nr. 39, Fisa Nr 2, din Cartea de Imobil, eliberata de Militia Cluj. 4312
5. PAVAY Zoltán, Str. Pata Nr. 186, Cartea de Munca si de Asigurari Sociala Nr. 0.55—1946, eliberata de Camera de Munca Cluj. 4313
6. SZABÓ Paraschiva, nascuta Orbán, Str. Barbusse Nr. 38, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 54.368 din 16 Aprilie 1949, eliberat de Militia Cluj. 4318

A VIKTORIA

igazgatósága közhirrre teszi, hogy a tagok újra-beiratkozásának határidejét kivételesen meghosszabbítja

f. évi július hó 10-ig

Ez alkalommal is megismétli azt a figyelmeztetését, hogy nem jelentkezés esetén a tag elveszti tagsági jogosultságát

A jelentkezés helye December 30-utca 13 szám alatt, naponta délelőtt 8-12, délután 3-7-ig

A jelentkező tagok hozzák magukkal rendőrségi bejelentőlapjukat, a szakszervezet tagok pedig tagsági igazolványukat is

Igazgatóság

„UJ IDŐK”

MOZGÓ

Műsor július 4-10-ig:

Romfilm hirdató

Vigyázzunk szívére!

Megjött! Megjött!

DONBAS

Tüneményes, szép film,
6 felvonásban

Marosvásárhelyi Állami Székely Színház

a Román Nemzeti Színházban

1949 július 4. hétfő este 8 órakor: Gorkij Maxim színjátéka

Jegor Bulicsov és a többiek

Kovács György, Dolly Ferenc, Szabó Ernő, Hamony Lucy, Izsó Johanna, Gömör Enna, Szabó Duca, András Márton, Kőszegi Margit, Kőszegi Dusa, Borovszky Oszkár, Várdi Rudolf, Kovács Dezső, Jenei Ottó stb.-ek fellépésével

Jegyek a Román Nemzeti Színház pénztárándnál válthatók

Jelentős többtermeléssel zárták a tervév első felét a kolozsvári üzemek

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári üzemekben a terviroda és versenyiroda munkaközösségek lázasan dolgoznak Állami Tervünk második negyedéve eredményeinek kiértékelésén. A műhelyekben már lezárult ez a negyedév is, de a kiértékelések, melyek visszatükrözik a dolgozók megfeszített munkáját, csak most zárulnak. Megállapíthatjuk, hogy minden üzemben jelentős haladás tapasztalható az első negyedévről szemben. Akkor még

hosszu napok, sok esetben hetek múlva sikerült csak összeállítani a végleges eredményeket. Időközben a versenyek alapos megszervezésével, a kimutatások naponkénti kezelésével sikerült elérni, hogy július első napján mindenütt tisztá képet kapunk június végére lezárult negyedévről. Kétkézi dolgozóink mellett a szellemi dolgozók és a technikusok is jelentős lépést tettek a fejlődés útján.

tartási öntvénycikkek termelése, ahol már 1949 decembert írunk. Ezeket a pompás eredményeket a munka észszerűsítésének, tökéletes megszervezésének és természetesen számos újításnak, a dolgozók áldozatkész munkájának és nem utolsósorban a szocialista munkaversenyek lendítő szellemének köszönhetik.

A fentiekkel magyarázható, hogy az *Alweiler szivattyúk júniusi előirányzatát 300, a bádoglemezekét 234 százalékban teljesítették.*

A „LIBERTATE”

fa- és butoráru gyár sok hiányosságát pótolta a második évnegyedben. A szocialista munkaversenyek a helyes irányba terelődtek, a nyersanyag nehézségek megszűntek és ma már megfelelő mennyiségű nyersanyag áll rendelkezésre. A második negyedévet 21 százalék többtermeléssel fejezték be, de egyes osztályok felülmúlták ezt a számot is. Így a szabászat például 34 százalékban termelt az előirányzatot felül.

Az étközde ellen jogos panaszok hangzottak el az utóbbi időben. Az üzem munkásvezetősége és a szak-

szervezet gondossága következtében az *élelmezés fokozatosan javul, különösen az utóbbi napokban volt tapasztalható ugrásszerű javulás.*

AZ „UNIREA”

acélárugyár különböző osztályai más és más eredményeket értek el, de az összesített eredmények alapján az üzem 105 százalékos eredményt tud felmutatni, tehát 5 százalékkal haladták túl az első negyedév előirányzatát. A részletes számítások még nem készültek el, de az 5 százalék azt mutatja, hogy a dolgozók lendülete nem csökken, ha lehet még fokozódóban van. Ezt a tettekre késztető a *régi gyárépület mellett emelkedő, most épülő új hatalmas műhely is bizonyítja, ahol a szövöszkeket előállító és nagymennyiségben gyártó dolgozók találnak majd otthonra.* Az ének törő falak a békés építő munkát jelképezik. A romblás nyomait még ott látjuk alig száz méternyire, a fasiszták által felrobantott vasuti aluljárót, de ott is az építő munkával találkozunk. Szinte egymással versenyeznek a munkások, s a dolgozók széles tö-

meget látják ennek hasznát. Épül a gyár, épül az ország.

A „ROMANIA MUNCITOARE”

kendőgyár dolgozói hűek maradtak önmagukhoz, illetve a multban elért eredményekhez. A tökéletes munkaszervezés következménye, hogy a gyár a második negyedéve 13,5 százalékos, a félévet pedig 22 százalékos többtermeléssel fejezte be. Ifjumságai, akik nemrég még elhanyagolták a szervezeti munkát, nagy javulást mutattak ezen a téren is, mint ahogy azt megfogadták az üzem termelésértelmezésénél.

AZ „ADY”

harisnyagyár be tudta hozni a negyedév első két hónapjában szenvedett hátrányt és ha nem is jelentős mértékben, de mindenesetre az előirányzatot felül, körülbelül 3 százalékkal zárta a második negyedévet. Június hónap munkateljesítménye lendítette a 100-as szám fölé az üzemet és ebben nagy szerepe van a kötőgépekhez szükséges tűk utánpótlásának. Sikertörténet, — ha csak korlátozott időre is — mentesülni a túlhány nyomásztó gondjai alól és ennek eredménye az, hogy a két hónapi hátrányt egy hónap leforgása alatt sikerült eltüntetni.

A fenti eredmények azt mutatják, hogy a munkaköndület napról napra fokozódik és a Román Munkáspárt által kijelölt uton, kemény léptekkel haladnak a boldogabb, a szocialista jövőt építő dolgozók.

k. s.

Az „Irisz” porcelángyár

dolgozó június utolsó napjaiban már a júliusi és augusztusi napokat számlálták a naptáron. Június hónapban a porcelángyártásban 17,7, a samottgyártásban 72,3 százalékkal termeltek az előirányzat fölött. A második negyedévet porcelánban 19,8, a samottban 52,8 százalékkal többtermeléssel zárták. Porcelánosztályunk július 1-én július 15-re, samottosztályunk augusztus 15-re dolgozik.

Terebélyesedik is az „Irisz” az Állami Terv évében. Most fejezték be a szárító épületét, de már a második nagy samott-tégla égető

kemence alapjait rakják le és rövid időn belül az is elkészül.

A „MENAJUL”

háztartási cikkek előállító üzem 23 százalékkal haladták meg a második negyedév előirányzatát. Egyes cikkekben egészen kimagasló, egyedülálló eredményekkel dicsekedhetnek. Az asztaltűzhe-lyeket és kályhaajtókat már 1950 július havára termelik, de a kereskedelmi öntvények előállításában is már 1950 január hónapjában haladnak. Alig marad le az ház-

A BUKARESTI RADIO
MAGYAR ADÁSA:

JULIUS 4-TÓL JULIUS 10-IG

Hétfő, július 4-én.

Reggel hírek. Sporthíradó. Mikó Ervin riportja. Este hírek. Belpolitikai szemle. Munkáslevelezők tudósításai. A nagyváradi ideiglenes bizottság működése.

Kedd, július 5-én.

Reggel hírek. Irodalmi beszámoló keretében Szemlé Ferenc cikke: „Művelődési forradalmunk új szakaszán”. Este hírek. Külpolitikai szemle. Aratásra készülnek Szászváros dolgozó parasztjai.

Szerda, július 6-án.

Reggel hírek. Beke György riportja: „Kis üzem, nagy eredmények”. Este Szovjet óra. Szovjet élet, szocialista valóság. A kulturtörténelmünk új fejezete. Könyvkereskedés a faluban. Munkáslevelezők tudósítása.

Csütörtök, július 7-én.

Reggel hírek. A resicai munkások a Dinamó gyárban. Este hírek. Hadsereg óra.

Péntek, július 8-án.

Reggel hírek. Sipos Bella riportja: Délután Gergely Mózes házában. Este hírek. Részlet Zaharia Stancu: „Meztőláb” című regényéből. Rádióposta.

Szombat, július 9-én

Reggel hírek. Szovjet kultúrkrónika: A szovjet zenéről. Este gyermekóra. „Andris a zenekereskedésben” (Hongjáték). Babszem Jankó hírek. Kül- és belpolitikai szemle.

Vasárnap, július 10-én.

Délután 4.30 Hírek. A falu órá műsora: A székelyföldi kulturversenyek után.

BUDAPEST

Allandó műsorok:

Kossuth Rádió (549,3 méter)
6.00 Falurádió. 6.30 Hajnali muzsika. Hanglemmez. 7.00 Hírek, lapszemle. 7.20 Reggeli zene. Hanglemmez. 12.00 Harangszó, hírek. 13.45 Hírek németül. 14.00 Hírek. 16.00 Rádióiskola. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek. 17.20 Hangos Újság. 17.50 Hírek oroszul. 20.00 Hírek 22.00 Hírek. 24.00 Hírek magyarul.

Petőfi Rádió (208,40 m.)

5.30 Hajnali muzsika. 6.45 Reggeli torna. 7.00 Reggeli zene. Hanglemmez. 8.00 Hírek, lapszemle. 10.00 Hírek. 10.50 Rádió iskola. 20.20 Hangos Újság. 21.00 Hírek. 21.40 Sport-híradó. 22.00 Mit hallunk holnap.

A VILÁGOSSÁG RÁDIÓ MŰSORA

Hétfő, július 4

BUKAREST

Bukarest I.: 13.00 Közlemények. 13.07 Lemezek. 13.15 Orosz lemezek. 13.25 Zenekar. 14.30 Hírek. 14.45 Szovjet lemezek. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Lemezek. 18.00 Lemezek. 18.13 Orosz zene. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Keringők. 19.10 Kultúrkrónika. 19.25 Lemezek. 19.30 Színházi est „Husz év után”. Szevhov darabja. 21.50 Turista híradó. 21.55 Lemezek. 22.00 Hírek. 22.15 Sporthírek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Zongoraszámkok. 23.00 Lemezek. 23.30 Hírek. 23.35 Lemezek. 23.55 Román népzene.

Bukarest II.: 13.00 Lemezek. 14.00 Énekszámok. 14.20 Nyitány. 14.30 Hírek. 14.45 Könnyű zene. 19.30 Hangverseny. 19.48 Lemezek. 20.40 Lemezek. 21.00 Haydn Szimfónia. 21.30 Népzene. 22.00 Hírek. 22.15 Énekszámok. 22.30 Hangverseny. 22.40 Lemezek.

BUDAPEST

Kossuth Rádió

12.15 Balázs Béla szalonzenekara. 13.00 Asztali muzsika. 14.15 Szórakoztató zene. Hanglemmez. 15.00 Női szemmel... A rádió asszonyrovata. 15.30 Jósomszédság muzsikája. Bólyai Mária zongorázik. 16.40 Marxista—Leinista negyedóra. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.15 Dalolj velünk! 18.30 A béke. Aristophanes vígjátéka. 19.10 Filmzene. Hanglemmez. 19.30 Falurádió. 20.50 Magyar muzsika. 22.20 Opera és operett-részletek 23.00 Csajkovszkij: V. szimfónia. Hangfelvétel. 23.45 Esti zene. Hanglemmez. 0.30 Hírek eszperantó nyelven.

Petőfi Rádió

7.20 Mit főzünk? 7.30 Rimszkdj-Horszakov: Aranykakas — szovjet. 8.10 Heti zenés kalendárium. 9.00 Hanglemmez. 10.15 Dél-életről hangverseny. 14.30 Elő antológia. 15.00 Gát István brácsázik. Kardos István zongorázik. 15.30 Harmónika, klarinét. 16.00 Mi újság a rádióban? 16.15 Beethoven: I. (C-dur) szimfónia. 16.45 Kíváncsi mikrofon. 17.00 A Rádió tánczenekara. 18.00 A rádió esti iskolája. Orosz nyelvtanfolyam. Könyvelés! tanfolyam. 18.30 Szántó Erzsébet énekel. 19.00 A hónap könyve. Molotov: „A külpolitika kérdése” c. művét ismerteti Vásárhelyi Miklós. 19.20 Muzsikus a napfényben. Mendelssohn zenés életregénye. 21.05 Szív küldi szívnek szívese. 21.25 Mi történtek a világgazdaságban? 22.05 Magyar nóták.

Kedd, július 5

BUKAREST

Bukarest I.: 13.00 Közlemények. 13.07 Lemezek. 13.15 Zenekar. 13.25 Sajtószemle. 14.00 Tudományos híradó. 14.15 Énekszámok. 14.30 Hírek. 14.45 Opera lemezek. 14.52 Közlemények. 15.00 Lemezek. 15.30 Műsorajánlás. 18.00 Szakszervezeti körös-vezetők órája. 18.18 Lemezek. 18.30 Orosz nyelvtan. 19.00 Lemezek. 19.10 Kultúrkrónika. 19.25 Román népzene. 19.30 Kulturthónok híradója. 20.00 Hírek. 20.10 Operaest „Don Pasquale”. 21.55 Lemezek. 22.00 Hírek. 22.15 Sporthírek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Klasszikus zongoraszámkok. 22.45 Lemezek. 23.30 Hírek. 23.35 Híres énekesek. 23.55 Román népzene.

Bukarest II.: 13.00 Lemezek. 13.35 Lemezek. 14.00 Hangverseny. 14.45 Lemezek. 15.00 Műsorajánlás. 22.15 Könnyű zene. 22.45 Lemezek.

BUDAPEST

Kossuth Rádió

7.30 Szórakoztató zene. 7.45 A postavai csata. 8.00 Izraelita vallásos felőra. 11.30 Orosz szerzők műveiből. 12.15 Magyar nóták. 13.00 Asztali muzsika. Hanglemmez. 14.15 Színes melódiák. 15.00 Ifjúsági énekarok. 15.30 Könnyű dalok. Hanglemmez. 16.40 A Vöröskereszt közleményei. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.15 Termelési Híradó. 18.30 Mit üzen a rádió? 19.00 Vidám táncok, vidám nóták. 19.30 Falurádió. 20.50 Tánc-számkok. 21.10 Hurríkán-híradó. II. sz. 21.20 Közvetítés Firenzéből. Monteverdi: Orfeo c. operájának I. felvonása Hangfelvétel. 22.20 Közvetítés Firenzéből. Monteverdi: Orfeo c. operájának II., III. és IV. felvonása. Hangfelvétel.

Petőfi Rádió

7.20 Többet ésszel, mint erővel! 7.30 Szórakoztató zene. 8.10 Zenekari művek. 9.00 Könnyű zene. 10.15 Dél-életről hangverseny. 14.30 A tudomány uttóiról. Balassa, a magyar orvostudomány megalapítója. Eseményjáték. 14.50 A Kotányi-növérök három zongorás műsora. 15.20 Gyermekrádió. 16.00 Kopecky Alajos orgonái. 16.30 Századunk Hangja. Irodalmi antológia. 17.00 Magyar tánczene. 18.00 Rozgonyi Ágnes hegedül. 18.30 Fényképezési tanácsadó. I. Madas László előadása. 18.45 Dolgozók Zeneiskolája. 19.15 Közzététel. György 19.30 Operett-részletek. Farakas Ilona és Somogyváry Lajos énekel. 21.05 Szív küldi szívnek szívesen. 21.40 Mi újság a sportvilágban? 22.05 Gyarmatok kiáltanak. II. Klina.

Szerda, július 6

BUKAREST

Bukarest I.: 13.00 Időjelzés. 13.02 Műsorismertetés. 13.07 Lemezek. 13.15 Lemezek. 13.25 Sajtószemle. 13.30 Zenekar. 14.30 Időjelzés. 14.45 Melódiák. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Zenedarabok. 15.30 Műsorajánlás. 15.33 Időjelzés. 18.00 A hadsereg órája. 19.30 Orosz nyelvtanfolyam. 19.00 Népi táncok. 19.10 Kultúrkrónika. 19.25 Lemezek. 19.30 Az ifjúság órája. 20.00 Időjelzés. 20.15 Népi zene. 20.20 Rádióposta. 20.25 Schubert-kvartett. 20.10 Párbeszéd. 21.20 Lemezek. 21.25 Turistahíradó. 21.40 Énekszámok. 22.00 Hírek. 22.15 Lemezek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Lemezek. 23.00 Lemezek. 23.40 Hírek. 23.35 Könnyű zene. 23.55 Lemezek.

Bukarest II.: 13.00 Lemezek. 14.00 Romantikus zene. 14.45 Lemezek. 15.00 Műsorajánlás. 20.00 Gordonkaszámok. 20.25 Lemezek. 21.00 Zenekari hangverseny. 22.15 Énekszámok. 22.35 Lemezek. 23.00 Időjelzés.

BUDAPEST

Kossuth Rádió

7.45 Egészségügyi negyedóra. 8.00 Magyar nóták. 11.30 Művészlemez. 12.15 Mindenki muzsikája. 13.00 Asztali muzsika. 14.15 Könnyű dalomok. 15.00 Az ifjúság hangja. 15.30 Ticharich Zdenka zongorázik. 16.40 Marxista-leninista negyedóra. 16.55 Közért híradó. 17.10 Szovjet napok — szovjet emberek. 18.15 Termelési híradó. 18.30 Szabad népek hazája. 19.00 Magyar nóták. 19.25 Falurádió. 19.55 Totóhíradó. 20.50 A Székesfehérvári Zenekar játszik. 22.20 Műsókáló városok. I. Nápoly. 23.20 Tánczene.

Petőfi Rádió

7.20 Hogyan főzünk, mit együnk? 7.30 Szórakoztató zene. 8.10 Operarészletek. 9.00 Könnyű zene. 9.50 A Vöröskereszt közleményei. 10.15 Kamarazene. 14.30 A csüffített város. Mark Twain novellája. 15.10 Meztőláb! Lili énekel. 15.35 Az Ifjúság Rádiószínháza: A Szimfonikus Főiskola III. éves hallgatóinak vizsgálódása a stúdióból. 16.00 Mi újság a rádióban? Mire készül a rádió? 16.15 A földkerekség egyhatodán. Szovjet híradó. 16.30 B. Kádár Klára hegedül. 17.00 Tánczene. 18.00 A rádió esti iskolája. 18.30 Zenei előadás. 18.45 A rádió sportfőnöke. 19.00 A hároméves terv alkotásai. 19.45 Motoros tanácsadó. I. A légszűrő. 20.00 Orosz művészlemez. 21.05 Szív küldi szívnek szívesen. 22.05 Vidám esti muzsika.

Csütörtök, július 7

BUKAREST

Bukarest I.: 13.00 Lemezek. 13.45 Lemezek. 14.00 Zenekar. 14.30 Pontos időjelzés és hírek. 14.45 Forradalmi dalok. 14.52 Közlemények. 14.57 Időjárásjelentés. 15.00 Kamarazene. 15.30 Műsorajánlás. 15.33 Pontos időjelzés. 18.30 Orosz nyelvtan. 19.00 Román népi zene. 19.10 Kultúrkrónika. 19.25 Román népzene és szovjet lemezek. 19.50 A hangverseny ismertetése. 20.00 Szimfonikus hangverseny. 21.05 A hangverseny folytatása. 21.30 Könnyű zene. 22.00 Hírek. 22.15 Sporthírek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hírek oroszul. 22.30 Macedon együttes műsora. 23.00 Filmzene. 23.30 Hírek. 23.35 Éjjeli zene. 23.55 Román népzene.

Bukarest II.: 13.00 Lemezek. 14.45 Könnyűzene. 19.50 Lemezek. 20.30 Könnyű zene. 21.00 A rádió kórusa énekel. 21.30 Lemezek. 22.00 Hírek. 22.15 Kézzongorás hangverseny. 22.40 Lemezek. 23.00 Időjelzés.

BUDAPEST

Kossuth Rádió

7.45: Séta az újjászülött Budán. — 8.00: Könnyű dalok. 11.30: Dalok. 11.45: Bajza József és a színház. 12.15: „Színes melódiák.” 13.00: Asztali muzsika. 14.15: Gyermekrádió. 14.50: Orosz könnyű dallamok. 15.00: Női szemmel... A rádió asszonyrovata. 15.30: Erőss Klára zongorázik. 16.40: Marxista-leninista negyedóra. 17.10: Szovjet napok — szovjet emberek. 18.15: Könnyű dalok. 18.30: Szomszédaink — barátaink. 19.00: A szimfonia opera. 20.50: Csütörtökön este... 22.20: Szív küldi szívnek szívesen. 23.00: Kamarazene. 23.45: J. S. Bach művek. 0.30: Könnyű dalok.

Petőfi Rádió.

7.20: Tetőtől-talpig. 7.30: Szórakoztató zene. 8.10: Francia zenekari művek. 9.00: Magyar nóták. 10.15: Deák Ágnes hegedül. Gőnczy László énekel. 14.30: A Biró-vonósnégyes játszik. 15.20: Színes muzsika. 16.00: Franciaország szőlő Magyarországhoz. 17.00: A Rádió tánczenekara játszik. 18.00: Falurádió. 18.30: Grieg: a-moll zongoraverseny. 19.00: Tudósok az inkvizíció előtt: I. Gallé. 19.20: Közvetítés az Operaházról. Puccini: A kőpány. 21.05: Közvetítés az Operaházról. Puccini: Gianni Schicchi. 22.05: Mi újság a sportvilágban? 22.25: Tánczene.

Az NB I. állása:

1. ICO	24	15	5	4	56:35	35
2. CFR B.	25	13	4	8	58:32	30
3. CFR T.	25	12	6	7	47:29	30
4. Jiul	25	10	8	7	43:40	28
5. Petrolul	25	11	6	8	46:38	28
6. RATA	25	12	4	9	50:37	28
7. Hadsereg	25	9	9	7	55:53	27
8. Dinamo	25	10	6	9	54:50	26
9. ITA	25	8	9	8	41:32	25
10. TESE	25	11	3	11	47:44	25
11. CFR K.	25	9	5	11	39:58	23
12. KESE	25	7	4	14	31:50	18
13. Gáz.	25	4	5	16	29:63	13
14. Metalo.	24	4	4	16	41:76	12

Világosport

Kiesett az NB I-ből a kolozsvári CFR is

Dinamo—CFR K. 5:2 (1:1)

KOLOZSVAR. — A szokatlanul szép, napfényes időben 7000 ember övezte a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelep labdarugópályáját, hogy tanuja legyen a kolozsvári CFR és a bukaresti Dinamo küzdelmének, mely a kiesés kérdését döntötte el véglegesen. A látottak csalódást hoztak mind azoknak, akik biztak abban, hogy jövőre is látnak majd NB I-es mérkőzéseket. Hatalmas küzdelem folyt 90 percen át, de a nagy lelkesedéssel játszó Dinamo győzelmét nem sikerült megakadályozni a kolozsvári csapatnak. Ezúttal nagyon akartak játszani a CFR játékosok, de rajtuk kívül álló okok miatt nem sikerült a győzelmet megszerezni. Valljuk meg őszintén, hogy a CFR védelme ma az NB I-es csapatok leggyengébb védelmeinek egyike. Atjáróház volt a CFR hátsó sora. Bokor Őcsi nem háttvéd, Felecan pedig már nem mai gyerekek. Amellett, hogy lassu, a játéktudása is megkopott az évek folyamán. Farkas és a többi Dinamo csatárak úgy sétáltak el mellett, ahogy akartak. Kiss minden mérkőzésen teljes szívet és odaadással játszik, de egymaga nem tudja az ellenfél csatárainak támadásait visszaverni. A tegnapi mérkőzésen pedig nem bírt az állandóan mozgó, korszerű csatárjátékot bemutatni Barthával. A két kapus közül Boanta csak a harmadik gólt védhette volna, míg Costea mindkét gól előtt nagyot hibázott. Potyagól volt mindkettő. A fedezetek megfelelően, ha a két összekötő és a csatársor többi tagja tartani tudná a labdát. De az ötösfogat egyik tagja sem üti meg az NB I-es mértéket. Avram csak esetlik-botlik, menekül a labda elé, Nagy István a gyorsaságán kívül semmit sem mutatott, Candrea ide-oda szaladgál és haszontalan munkát végez. Kovács IV. for-

mán kívül van, Suru még tapasztalatlan. Ha a két csapat közép-csatárát kicserélhették volna a tegnapi mérkőzésen, úgy az eredmény fordított lett volna. A bukaresti csapat sebezhető pontja a védelem. Nem sokkal jobb, mint a CFR hasonló csapatrésze. A csatársora viszont klasszissal jobb a kolozsvárinál. Bartha válogatott formában van, állandóan változtatta helyét, mindig lyukon várta a labdát. Farkas kapura törő szélsőcsatár. Nem értünk viszont egyet Moisescu és különösen Ozon viselkedésével. Ozon már annyit volt kiállítva és figyelmeztetve, hogy leszkohatott volna már alattomos játékmódoráról. Sportszerűtenséget állandó visszatetszést keltenek az ország összes pályáin. A látottak alapján a Dinamo megérdemelte a győzelmet. Különösen az első félidőben vezetett rengeteg veszélyes támadást csatársora és ha nem kíséri Boanta védeseit kiűnös szerencse, már az első félidőben eldőlt volna a mérkőzés sorsa. Érdekes, hogy a második félidőben tudta bebiztosítani a Dinamo a győzelmét, holott az első félidőben sokkal többet és veszélyesebben támadott, míg a második félidőben nagyon feljött a CFR. Csatársorának azonban semmi sem sikerült. A gólok a következő sorrendben estek: 4. percben Avram, 10. percben Bartha, a második félidő 1. percében Ozon, 20. percben Bartha, 26. percben Candrea II-esből, 28. percben Bartha, 39. percben Ozon.

A lugosi Kincs Béla kritikán aluli játékvezetést mutatott be. A Dinamo több gólja leszyanus helyzetből esett, azonkívül nem torolta meg a Dinamo szabálytalankodásait és két jogos II-es nem adott meg a CFR javára. Mindkét alkalommal a Dinamo védőjátékosai kézzel ütötték el a labdát tizenhatosukon belül. Látta is mindkét esetet, de továbbintette a játékot. A CFR vereségének ő volt egyik, talán legnagyobb okozója. Kifogástalan játékvezetés mellett egészen más eredmény született volna és talán a CFR játékosai sem törtek volna le a rengeteg téves ítélet következtében.

A csapatok a következő összeállításban játszottak:

Dinamo: Ivan — Ambru, Simionescu — Ignat, Teodorescu, Niculescu — Farkas, Ozon, Bartha, Moisescu, Naciu.

CFR: Boanta (Costea) — Bokor, Felecan — Muresan, Kiss, Nistor — Nagy István, Kovács IV., Avram, Candrea, Suru.

*

BUKAREST. — Petrolul—CFR B. 4:1 (3:0). Góllövő: Oana (2), Titi Popescu (2), illetve Lungu.

MAROSVÁSÁRHELY. — RATA—KESE 6:0 (5:0). Góllövő: Ince II. (2), Pálffy (2), Stroia, Padureanu (öngól), 4000 néző.

ARAD. — Gázmetán—ITA 1:0 (0:0). Lőrincz. Szögletarány 15:2 az ITA javára. Az ITA végig támadott, de a medgyesiek szereztek meg a győzelmet.

NAGYVÁRAD. — TESE—ICO 1:1 (1:0). Góllövő: Mjoc, illetve Vácz.

TEMESVÁR. — Jiul—CFR T. 1:1 (1:0). Góllövő: Balogh, illetve Badeant.

BUKAREST. — Metalochimie Hadsereg 2:2 (1:1). Góllövő: Ene (2), illetve Dragan és Androvits II-esből.

*

Az NB II. tegnapi mérkőzéseinek eredményei: Marosujvár. Dermata—Solvay 1:0 (1:0). — Bukarest. Dinamo B.—Aurul 15:0. — Szatmár. CFR Szatmár—CFR Arad 2:1 (0:1).

A MAGYAR LABDARUGÓBAJNOKSÁG

NOKSÁG VÉGEREDMÉNYE:

1. Ferencváros	30	26	1	3	140:36	53
2. MTK	30	18	6	6	91:38	42
3. Kispest	30	19	3	8	94:46	41
4. Újpest	30	18	5	7	89:47	41
5. Csepel	30	15	5	10	67:66	35
6. SzAC	30	13	8	9	39:44	34
7. Vasas	30	15	2	13	68:51	32
8. MATEOSz	30	12	5	13	67:53	29
9. ETO	30	12	5	13	56:88	29
10. Lokomotiv	30	11	6	13	56:60	28
11. SalBTC	30	10	6	14	58:69	26
12. Soroksár	30	11	4	15	40:63	26
13. Tatabánya	30	9	3	18	53:87	21
14. Szeged	30	7	5	18	38:80	19
15. Kistext	30	4	4	22	40:104	12
16. Goldberger	30	4	4	22	24:88	12

BEFEJEZŐDÖTT A MAGYAR LABDARUGÓBAJNOKSÁG A FERENCVÁROS A MAGYAR BAJNOK

BUDAPEST. — A magyar labdarugóbaajnokság a tegnapi fordulóval befejeződött. Meglepetések tegnap is akadtak, de már nem befolyásolták sem a bajnokság, sem a kiesés kérdését. Eredmények:

Ferencváros—Tatabánya 6:2 (2:0). Góllövők: Deák (4), Kocsis (2). Deák ebben a bajnoki idényben 59 gólt lőtt és ezzel megjavította Zsengeller 1939-ben felállított 56 gólos csúcseredményét. Lokomotiv—Soroksár 3:0 (1:0). ETO—Vasas 2:1 (1:0). MATEOSz—Szeged 2:1 (1:0). Csepel—Kistext 1:1 (1:0). SzAC—MTK 0:0. SalBTC—Kispest 3:3 (2:1). Újpest—Goldberger 4:0 (1:0).

KAPÁSBÓL

MAGYARORSZÁG—AUSZTRIA 59 ÉS FÉL:43 ÉS FÉL. Női atlétikai viadal, melyen új magyar csúcseredmények születtek. 100 m. síkfutásban Lohász 12.1 mp-el, gerelyvetésben Rohonczy Márta 42.21 m-el, 4x100 m-es váltófutásban a magyar válogatott 49.2 mp-el magyar csúcst állított fel.

Homannay, a kitünő magyar rudugró, 414 cm-el új magyar csúcst ugrott a tegnapi budapesti atlétikai versenyen.

Székely Éva, a 400 m-es női gyorsúszás magyar csúcseredményét 5 perc 26 mp-re javította. 100 m. női gyorsúszásban Temes Judit állított fel új csúcseredményt 1 perc 08.2 mp-es idővel.

Hadsereg (Kolozsvár) — CFR (Sziget) 11:0 (5:0). Az osztályozó mérkőzések során Biju (5), Hajós (2), Kiss (2), Kovács és Kontroll góljaival fölényesen győzött a kolozsvári katonacsapat, ezzel újabb lépést tett az NB II. felé.

80.000 néző előtt játszották le Moszkvában a Dinamo—Spartak labdarugó bajnoki mérkőzést, melyet a Dinamo 4:1 (3:0) arányban nyert meg.

Kitünően szerepeltek kerékpárosaink a „Magyar Körverseny“-en

BUDAPEST. — A „Magyar Körverseny“ negyedik napján a Budapest—Keszthely közötti 192 km-es távot futották le a kerékpárosok. A negyedik nap újabb remek eredményeket hozott a RNK versenyzői számára. **Norhadian** másodiknak, **Traian Chicomban** harmadiknak futott be Keszthelyre. Az utszakasz eredményei a következők:

1. Labeylie (francia) 5 óra 39 p. 25 mp. 2. Norhadian (RNK) 5 óra 43 perc 05 mp. Traian Chicomban. 4. Sere (magyar). 5. Gere (magyar). 6. Ötvös (magy.). 7. Kiss (magyar). 8. Bourgeteau (francia).

9. Lauscha (osztrák). 10. Nowoszek (lengyel).

Egyéni összetett versenyben: 1. Labeylie (francia). 2. Lauscha (osztrák). 3. Bourgeteau (francia). 4. Sere (magyar). 5. Norhadian (RNK).

Csapatversenyben: 1. Franciaország. 2. Ausztria. 3. RNK. 4. Magyarország A. 5. Magyarország B.

Az utolsó napon a Keszthely—Budapest utszakaszt futották le a versenyzők. A román kerékpárosok ezen a napon is nagyszerűen szerepeltek. **Niculescu Marin** negyediknek futott a Millénaris pá-

lyára, de a többiek is előkelő helyezést értek el. Az utolsó nap eredményei a következők: 1. Varnasreud (francia). 2. Bourgeteau (francia). 3. Vermajo (francia). 4. Marin Niculescu (RNK).

Az ötnapos kerékpárverseny végeredménye a következő:

1. Labeylie (francia). 2. Lauscha (osztrák). 3. Bourgeteau (francia). 4. Sere (magyar). 5. Norhadian (RNK). ... 7. Sandru (RNK). ... 9. Niculescu (RNK).

Csapatversenyben: 1. Franciaország. 2. Ausztria. 3. RNK. 4. Magyarország.

Treyball Edit megjavította a 400 m-es síkfutás csúcseredményét

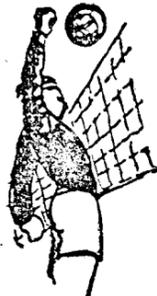
KOLOZSVAR. — Magyarország ellen készülő női atlétáink tegnap tartották első próbaversenyüket a „Victor Babes“ egyetem stadionban. A versenyen egy-két kiemelkedő eredmény is született, így **Treyball Edit** új országos csúcseredményre a 400 m. síkfutásban, ahol a bukaresti Elena Dinescu 65.8 mp-es rekordját több mint 3 mp-rel javította meg. Jónak mondható még **Pusch Irén** sulydobó eredménye. Az edzőtáborból hiányzik még **Ernst Lujza** és **Lassel Margit**. A tegnapi verseny eredményei a következők:

80 m. síkfutás: 1. Claudia Russei 10.7 mp. 2. Renate Schuster

11.1 mp. 3. Fronius Traute 11.2 mp. 200 m. síkfutás: 1. Stan Rely 28.3 mp. 2. Treyball Edit 28.6 mp. 3. Csáklós Laura 29.7 mp. 400 m. síkfutás: 1. Treyball Edit 62.5 mp. Országos csúcst! 2. Csáklós Laura 64.7 mp. 3. Popescu Ioana 65 mp. **Mindhárman a régi csúcseredményen felül futottak!** 80 m. gátfutás: 1. Barlea Iona 14.2 mp. 2. Iovanescu Felicia 14.3 mp. 3. Stanca Stella 14.3 mp. **Magasugrás:** 1. Hiott Ena 138 cm. 2. Iovanescu Felicia 138 cm. 3. Teplovlan Claudia 135 cm. **Távolugrás:** 1. Fronius Traute 500 cm. 2. Barlea Iona 464 cm. 3. Jancu Marcella 457 cm. **Ifjúsági távolugrás:** 1. Stanca

Stella 455 cm. 2. Steca Iona 437 cm. **Sulydobás:** 1. Pusch Irén 11.40 cm. 2. Poenaru Aliz 9.99 m. 3. Campeanu Olimpia 9.98 m. **Ifjúsági sulydobás:** 1. Manoliu Lia 9.33 m. 2. Hiott Ena 8.75 m. 3. Georgescu Gabriella 8.60 m. **Diszkoszvetés:** 1. Poenaru Aliz 34.78 m. 2. Pusch Irén 31.93 m. 3. Goldner Elza 31.38 m. **Ifjúsági diszkoszvetés:** 1. Manoliu Lia 28.15 m. 2. Hiott Ena 25.31 m.

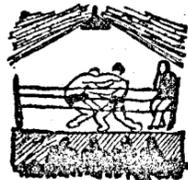
A RNK női válogatottja a július 24-i kolozsvári Magyarországi—RNK viadal előtt, szombaton, vagy vasárnap újabb próbaversenyt tart.

GYŐZTEK A VASAS ÖKÖLVIVŐI

KOLOZSVAR. — Tegnap délelőtt, igen szépszámú nézőközönség jelenlétében mérkőzött meg a kolozsvári Vasas ökölvívócsapata egy nagyváradai vegyes csapattal. A Vasas több ökölvívót kért kölcsön más egyesületektől és ennek megfelelően kissé vegyes volt a műsor is. A mérkőzést a kolozsvári csapat nyerte meg 11:3 arányban. A kolozsváriak győzelmét Fatu, Paizs, Orbán, Costescu és Fekete szereztek, Tomus döntetlenül végzett. A nagyváradiak egyetlen győzelmét Vass aratta, aki már az első percben kudátütöte Kunt.

A pontozással sem a nagyszámú közönség, sem mi nem voltunk teljes mértékben megelégedve.

BARTOS DR. KESE KOLOZSVAR KARDVIVÓBAJNOKA

KOLOZSVAR. — Szombat délután és vasárnap délelőtt tartották meg Kolozsvár kardvívóbaajnokságát, melyen a Dermata és a KESE 15 versenyzője indult. A döntőbe jutott 9 versenyző nagy küzdelmet vívott, mely Bartos dr. KESE megérdemelt győzelmével végződött. Bartos dr. minden ellenfelét legyőzve, veretlenül nyerte a versenyt, melynek végeredménye a következő: 1. Bartos dr. (KESE) 8. gy. 2. Kökössy (KESE) 6 gy. 14 tus. 3. Szántay (KESE) 6 gy. 17 tus. 4. Biró (Dermata) 5 gy. 5. Bartha (Dermata) 4 gy. 6. Mezey (Dermata) 3 gy. 7. Orbán II. (KESE) 2 gy. 8. Pethő (Dermata) 1 gy. 8. Szabó (Dermata) 1 győzelem.

A versenyt ismét kevés közönség nézte végig. A szokott vitatkozások ezúttal sem maradtak el. Jó volna már egyszer olyan időpontban rendezni a vívóversenyt, amikor a közönség is látogatni tudja és az izgalmat igyekezzenek úgy a versenyzők, mint a jogtalanul beleszólok másból levezetni.

